

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Volume 12, Issue 1, August 2022

[doi.net/dor/20.1001.1.22516654.1401.12.1.5.0](https://doi.org/10.22516654.1401.12.1.5.0)

Identifying the Factors Affecting Marital Infidelity in Cyberspace with Phenomenological Analysis of Lifestyle

Received: 30 - 5 - 2022

Accepted: 30 - 8 - 2022

Iman Mesbah

Ph.D. Student of Counseling. Department of Counseling. Faculty of Educational Sciences and Psychology. University of Mohaghegh Ardabili. Ardabil. Iran.

Esmael Sadri Damirchi

Associate Professor. Department of Counselling, University of Mohaghegh Ardabili. Ardabil. Iran. E.sadri@uma.ac.ir

Jafar Mahmoodi

Ph.D. Student of Counseling. Department of Counseling. Faculty of Educational Sciences and Psychology. University of Mohaghegh Ardabili. Ardabil. Iran.

Maryam Azami

Ph.D. Student of Counseling. Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology. University of Mohaghegh Ardabili. Ardabil. Iran.

Abstract

Background: Family in all human societies, has been considered as the basic social institution and community infrastructure and the source of human cultural history. Addressing this fundamental and sacred structure has always modified the large family of humans, whereas human negligence regarding this concept leads them away from reality. **Objective:** This study aimed to identify the factors affecting marital infidelity in cyberspace by phenomenological analysis of lifestyle. **Method:** This research was conducted with a qualitative approach and phenomenological method. The statistical population of the research included couples applying for divorce referred by the court in Marand City in 2022. The sample size consisted of 14 participants who were selected by non-probability and purposeful methods. The instrument of the present study was a semi-structured interview. The data was coded and analyzed by the thematic analysis method. **Findings:** After coding the interviews and categorizing the topics, 4 main themes were family-educational, individual, couple, and environmental-social. **Conclusion:** The results showed that if individuals in the family of origin do not acquire the appropriate behavior pattern and adults committee the non-consuming lifestyle and do not try to acquire them and form a healthy couple identity, they will be prone to breach of contract in inappropriate environments.

Keywords: *cyberspace, lifestyle, marital infidelity, phenomenology*

Introduction

The family is the place of comfort, and peace and the first and most important institution in human history, whose function provides the platform for the development, growth, and emotional, social, and vitality of its members (Hamid, Sayad & Firoozi, 2021). One of the criteria of a cohesive family is the existence of an emotional bond between its members. Of course, various factors damage this bond and threaten the original norms of the family (Rustaei, Badhi Zeraat, Pourakbaran & Rajabzadeh, 2016). Recently, one of the most important problems in the field of marital and family life is a phenomenon called marital infidelity (Zarei Mahmoodabadi, Zarei, 2021), the increasing prevalence of which has prompted researchers and theorists in the field of family and marriage study the causes and factors affecting it. In this regard, statistics on extramarital relationships show that 21-25% of men and 11-15% of women commit extramarital relationships during their married life (Agha Molai, Nikkhah, Maqsoodi, 2019). Zapien (2017) stated, based on a conservative estimate, that infidelity occurs in 20-25% of marriages. Marital infidelity is a topic that couples therapists encounter regularly (Rafiee, Hatami, & Foroghi, 2011). This issue can be a painful experience for all those who are involved in marital infidelity. In addition, the extramarital relationship is one of the main reasons for divorce and the breakdown of married life (Mohlatlole, Sithole & Shirindi, 2018). According to Silva, Saraiva, Albuquerque & Arantes (2017), infidelity does not have a single definition, and many factors may play a role in the behaviors that a person endures during a relationship on behalf of their partner. Pinto & Arantes (2017) have also stated that infidelity can be defined as "any form of conflict, romantic or sexual, short-term or long-term, while a person is engaged in a romantic relationship with another person". Today, due to the processes of globalization, the expansion of media communication, and the reduction of distance between the center and the periphery in the dimensions of information, there is always change and diversity in the life of different groups. This type of change has been effective in the spread of another type of betrayal called internal or virtual infidelity. Internet infidelity is also very much like a real-world love affair that can permanently damage a relationship or even break up a family (Restya, 2019). Infidelity in the virtual world causes the unfaithful spouse to not pay enough attention to his or her real spouse and children, depriving them of the attention and time they deserve (Khoshsaafa & Kafashi, 2017).

Some researchers have investigated the causes and effective factors in the occurrence of marital infidelity, and others have investigated the causes of marital infidelity in a phenomenological way, which can be attributed to individual factors such as personality traits, excitement seeking, restoring intimacy, and lack of pleasure in sexual relations. (Meshkin Ghalam, 2012; Fathi, Fekazad, Ghaffary & Bolhari, 2014; Sharafuddin & Salehizadeh, 2015; Firozjaeian & GHadiri, 2017; Ghafoorian et al, 2018); Curiosity in sexual experiences, sexual experiences before marriage, mismatch of desires and goals and sexual failure (Nasiri, Javadzadeh Shahshahani, Samani & Honarparvaran, 2022); Extroversion and narcissism (Turliuc & Scutaru, 2013); gaining the courage to discover new features, willingness to experience excitement, disclaiming responsibility for one's behavior and emphasizing the characteristics of the partner, gaining great creativity in gaining time for the relationship and hiding it (Afshari Kashanian & et al, 2019); and family-educational factors such as the tense environment of the father's house and parental betrayal (Fathi et al, 2014); Inattention to boundaries and marital disputes (Nasiri & et al, 2022) were mentioned as factors influencing marital infidelity.

What are the factors affecting marital infidelity in cyberspace with lifestyle analysis?

Methodology

This study was conducted using a qualitative approach and the phenomenology method. The statistical population of the research included couples applying for divorce referred by the court in Marand City in 1401. The sample size included 14 participants (9 men and 5 women) who were selected by non-probability and purposeful methods. The samples were selected with non-probability and purposeful methods and the sampling process continued until data saturation. The tool of the current research was a semi-structured interview. The interviews were conducted individually and in person. The interview time with each participant lasted about forty-five minutes to one hour according to the nature of their problems. Data analysis was done using the thematic analysis method, and then the code analysis process was investigated with the cooperation of research group members. To ensure the accuracy of the data, validity, verifiability, and reliability criteria were used. Codings and analysis results were finally approved by the counseling professors.

Results and discussion

After analyzing the interviews, 226 primary themes, 71 sub-themes, and 4 main themes were obtained. The core theme of the analysis of the interviews was: "Betrayal in cyberspace by analyzing the lifestyle of individuals is based on four categories of educational factors - family, individual, couple, and environment. This shows that individuals in the family of origin have not learned the appropriate behavior pattern and adult, committed, and non-consumerist lifestyle and do not try to acquire them and form a healthy couple identity. "They will be prone to breach of contract in an unfavorable environment."

Conclusion

The results of the current research showed the factors affecting marital infidelity, including educational-family factors, individual, marital, and environmental-social factors in virtual space through the analysis and investigation of lifestyle. These results emphasized the fact that paying attention to virtual media and knowing the goals and trends created from this path should be considered to prevent or reduce extramarital relationships. In general, it can be said that if people in their families of origin learn appropriate behavior patterns and mature and committed lifestyles, they can prevent their breaching behaviors even in unfavorable environmental conditions. The main limitation of this research was the difficulty of access to the participants, their low cooperation in the research process, and their unwillingness to give clear answers to some questions. Therefore, the limitedness of the sample limited the generalizability of the findings. It is suggested to select a sample from a larger society, to examine older age groups, and by increasing the size of the research sample, while examining the factors affecting marital infidelity, to provide a model to reduce infidelity.

Acknowledgments

We would like to thank all the couples participating in this study.

Authors' contributions

I. Mesbah has participated in all stages of the article, such as designing and conducting research, analyzing the results, and writing the article. E. Sadri Damirchi supervised the research process, J. Mahmoudi in data collection and M. Azami participated in data analysis.

Funding

This work was supported by Mohaghegh Ardabili University, Iran.

Availability of data and materials

No available

Ethics approval and consent to participate

In this study, all participants participated with full knowledge and satisfaction of the research process, and in the field of confidentiality of their identity were given the necessary assurance.

Consent for publication

Participants were assured that their findings were confidential and would be published in an article without mentioning their personal information.

Competing interests

The author(s) declared no potential conflicts of interest to the research, authorship, and/or publication of this article.

References

- Allen, E. S., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., Markman, H. J., Williams, T., Melton, J., et al. (2008). Premarital precursors of marital infidelity. *Fam Process*, 47(2), 243-59. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2008.00251.x>.
- Abdolmaleki, M., Azam Azadeh, M., & Ghazinezhad, M. (2015). The Relationship of Global Media, Modern Reflexivity and Tendency to Extramarital Relationship among Married Couples of Qorveh City. *Journal of Family Research*, 11(3), 309-332. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96716.html?lang=en. [Persian]
- Agha Mollaei, S., Nikkhah, H. A., & Maghsoodi, M. (2020). Modernity, consumer culture and lifestyle One sociological study in Kerman. *Journal of Culture-Communication Studies*, 21(51), 193-228. <https://doi.org/10.22083/jccs.2020.152920.2592>. [Persian]
- Afshari Kashanian, O., Zahrakar, K., Mohsen Zadeh, F., & Tajik Esmaili, A. A. (2019). Detection of Predisposing Factors in women marital infidelity. *QJCR*, 18 (71), 121-154. <http://irancounseling.ir/journal/article-1-816-fa.html>. [Persian]
- Agha Mollaei, S., Nikkhah, H., & Maghsoodi, M. (2020). Modernity, consumer culture and lifestyle One sociological study in Kerman. *Journal of Culture-Communication Studies*, 21(51), 193-228. <https://dx.doi.org/10.22083/jccs.2020.152920.2592>. [Persian]

- Anderson, C. A., & Bushman, B. J. (2002). Human Aggression, *Annual Review of Psychology*, 53, 27-51. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.53.100901.135231>
- Baucom, D. H., Snyder, D. K., & Gordon, K. C. (2009). *Helping couples get past the affair: A clinician's guide*. New York: Guilford. <https://www.amazon.com/Helping-Couples-Get-Past-Affair/dp/1609182391>
- Bravo, I. M., & White Lumpkin, P. (2010). The complex case of marital infidelity: An explanatory model of contributory processes to facilitate psychotherapy. *American Journal of Family Therapy*, 38(5), 421-32. <https://doi.org/10.1080/01926187.2010.522491>
- Brown, E. M. (2001). *Patterns of infidelity and their treatment*. New York, NY: Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9780203782743>
- Clayton, R. B. (2014). The third wheel: The impact of Twitter use on relationship infidelity and divorce. *Cyberpsychol Behav Soc Netw*, 17(7), 425-30. <https://doi.org/10.1089/cyber.2013.0570>.
- Dortaj, F., Rajabiyani, M., Fatollahi, F. & Dortaj, F. (2018). The Relationship between the Rate of Using Virtual Social Networks with Loneliness and Marital Infidelity in Students. *Educational Psychology*, 14(47), 119-140. <https://dx.doi.org/10.22054/jep.2018.32466.2262>. [Persian]
- Daneback, K., Cooper, A. & Månsson, S. A. (2005). An Internet Study of Cybersex Participants. *Arch Sex Behav*, 34, 321–328. <https://doi.org/10.1007/s10508-005-3120-z>
- Satples, J. M. (2012). *Couples' process of healing from infidelity while in therapy* [Ph.D. dissertation]. Las Vegas: University of Nevada. <http://dx.doi.org/10.34917/4332760>.

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Volume 12, Issue 1, August 2022

dort.net/dor/20.1001.1.22516654.1401.12.15.0

شناسایی عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط با تحلیل

پدیدارشناسانه شیوه زندگی

دریافت: ۱۴۰۱-۰۳-۰۹ پذیرش: ۱۴۰۱-۰۶-۰۸

دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

ایمان مصباح

دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
E.sadri@uma.ac.ir

اسماعیل صدری دمیرچی

دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

جعفر محمودی

دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

مریم اعظمی

چکیده

خانواده در میان همه جوامع بشری به‌عنوان بنیادی‌ترین نهاد اجتماعی زیربنای جوامع و منشأ فرهنگ‌ها و تاریخ بشر بوده است. پرداختن به این بنای مقدس بنیادین، همواره سبب اصلاح خانواده بزرگ انسانی و فروگذاری آن مایه دور شدن آدمی از زندگی سالم بوده است. هدف از پژوهش حاضر، شناسایی عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط با تحلیل پدیدارشناسانه شیوه زندگی بود. این پژوهش با رویکرد کیفی و به روش پدیدارشناسی انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش، دربرگیرنده زوجین درخواست‌کننده طلاق، ارجاعی از دادگاه شهرستان مریند در سال ۱۴۰۱ بود. اندازه نمونه دربرگیرنده ۱۴ نفر مشارکت‌کننده بود که با روش غیر احتمالی و هدفمند انتخاب شدند. ابزار پژوهش حاضر مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. داده‌ها به روش تحلیل درون‌مایه کدگذاری و تحلیل شدند. پس از کدگذاری مصاحبه‌ها و دسته‌بندی درون‌مایه‌ها، ۴ درون‌مایه اصلی خانوادگی- پرورشی، فردی، زوجی و محیطی- اجتماعی به دست آمد. نتایج حاصل نشان داد چنانچه افراد در خانواده مبدأ الگوی رفتاری مناسب و شیوه زندگی بالیده و متعهدانه و غیر مصرف‌گرا را نیاموخته و خود نیز در جهت کسب آن‌ها و نیز تشکیل هویت زوجی سالم کوشش نکنند، در محیط نامناسب مستعد بروز رفتار پیمان‌شکن خواهند بود.

کلیدواژه‌ها: بی‌وفایی زناشویی، فضای برخط، شیوه زندگی، پدیدارشناسی

مقدمه

خانواده جایگاه آسایش، آرامش و اولین و مهم‌ترین نهاد در تاریخ بشری است که عملکرد آن بستر تکوین، رشد و بالندگی هیجانی، اجتماعی و سرزندگی را برای اعضای خود فراهم می‌سازد (Hamid, Sayad & Firoozi, 2021). یکی از معیارهای خانواده منسجم، وجود پیوند هیجانی میان اعضای آن است. البته عوامل گوناگونی به این پیوند آسیب رسانده و هنجارهای اصیل خانواده را تهدید می‌کند (Rustaei, Badhi Zeraat, Pourakbaran & Rajabzadeh, 2016). اخیراً یکی از معضلات مهم در زمینه‌ی زندگی زناشویی و خانواده پدیده‌ای به نام بی‌وفایی زناشویی (روابط فرا زناشویی)^۱ است (Zarei Mahmoodabadi, Zarei, 2021) که شیوع روزافزون آن پژوهشگران و نظریه‌پردازان حوزه خانواده و ازدواج را بر آن داشته که در خصوص علل و عوامل تأثیرگذار بر آن به بررسی و تحقیق بپردازند، در همین راستا آمار روابط فرا زناشویی نشان می‌دهد که ۲۱ تا ۲۵ درصد مردان و ۱۱ تا ۱۵ درصد زنان در طول زندگی زناشویی خود مرتکب برقراری روابط فرا زناشویی می‌شوند (Agha Molai, Nikkha, Maqsoodi, 2019). Zapien (2017) بر اساس یک تخمین محافظه‌کارانه، اظهار داشت که بی‌وفایی در ۲۰ تا ۲۵ درصد از ازدواج‌ها رخ می‌دهد. بی‌وفایی زناشویی موضوعی است که زوج درمانگران مرتباً با آن مواجه می‌شوند (Rafiee, Hatami, & Foroghi, 2011). این موضوع می‌تواند تجربه دردناکی برای همه آن کسانی باشد که با آن درگیر هستند. افزون بر این، رابطه فرا زناشویی یکی از دلایل عمده طلاق و ازهم‌پاشیدگی زندگی زناشویی است (Mohlatole, Sithole & Shirindi, 2018). طبق گفته Silva, Saraiva, Albuquerque & Arantes (2017) بی‌وفایی تعریف واحدی ندارد و عوامل زیادی ممکن است در رفتارهایی که فرد در طول یک رابطه از طرف شریک زندگی خود تحمل می‌کند نقش داشته باشد. Pinto & Arantes (2017) نیز اظهار کرده‌اند بی‌وفایی را می‌توان به‌عنوان «هر شکلی از درگیری، عاشقانه یا جنسی، کوتاه‌مدت یا بلندمدت، درحالی که فرد در یک رابطه عاشقانه متعهد با شخص دیگری است» تعریف کرد. امروزه با توجه به فرآیندهای جهانی شدن، گسترش ارتباطات رسانه‌ای و کم شدن فاصله مرکز و پیرامون در ابعاد اطلاعاتی، زمینه‌های ایجاد تغییر و تنوع در زندگی اقشار مختلف به وجود آمده است (pourmeydani, noori & shafti, 2015) که این نوع تغییرات در شیوع نوع دیگری از بی‌وفایی موسوم به بی‌وفایی اینترنتی یا برخط اثرگذار بوده است. بی‌وفایی اینترنتی^۲ نیز تا حد زیادی شبیه به یک رابطه عاشقانه در دنیای واقعی است که می‌تواند آسیبی ماندگار به رابطه بزند یا حتی خانواده‌ای را متلاشی کند

1. marital infidelity
2. Internal infidelity

(Restya, 2019). بی‌وفایی در دنیای مجازی باعث می‌شود که همسر بی‌وفا به اندازه کافی به همسر واقعی خود و فرزندانش توجه نکند و آن‌ها را از توجه و زمانی که حقشان است، محروم کند (Khoshsafta & Kafashi, 2017). این نوع بی‌وفایی زمانی مطرح می‌شود که فرد آن عاطفه، زمان و یا لذتی را که باید به همسرش اختصاص بدهد و یا به‌طور خاص فقط از جانب او دریافت کند، در فضای مجازی و با کسی جز همسر خود دادوستد می‌کند (Dortaj, 2018; Rajabiyan, Fatolahi & Dortaj, 2018). نتایج مطالعات نشان می‌دهد بی‌وفایی در فضای برخط بر زندگی زناشویی و روابط زوجین تأثیر مخربی دارد (Hosseyini, Jalali & Kakavand, 2018; Tamarchi, Asadpoor & Clayton, 2014; Zahrakar, 2022). چنانکه Ferron, Lussier, Sabourin & Brassard (2017) مشاهده کردند که هرزه‌نگاری در اینترنت و ارتباط فرا زناشویی اینترنتی، تعدیل‌کننده ارتباط میان رضایت زوجی و جنسی هستند. به عبارتی، در صورت وجود هرزه‌نگاری و شرکای اینترنتی، کاهش رضایت زوجی با کاهش رضایت جنسی ارتباط پیدا می‌کند. نتایج پژوهش‌های دیگر نشان می‌دهد، عضویت در شبکه‌های اجتماعی برخط در بلندمدت باعث کاهش رضایت زناشویی می‌شود و استفاده مفرط از شبکه‌های اجتماعی بر بهزیستی زناشویی تأثیر منفی و بر طلاق تأثیر مثبت دارد (Valenzuela, Halpern & Katz, 2014; Gholamzadeh bafghi, Jamali bafghi, 2018).

عوامل مختلفی وجود دارد که ادعا می‌شود افراد را برای ادامه بی‌وفایی در فضای برخط آسیب‌پذیرتر می‌کنند (Vossler, 2016). اولین عامل قابل قبول بودن است. رفتارهایی که در جامعه آفلاین نامناسب قلمداد می‌شوند در فضای برخط بیشتر مورد قبول واقع می‌شوند تا افراد بتوانند آزادانه درگیر شوند یا خود را ابراز کنند (Daneback, 2005; Cooper & Mansson, 2005). عامل دوم ابهام است که نامشخص بودن در بی‌وفایی اینترنتی خودش کاربران اینترنتی را تشویق می‌کند (Vossler, 2016). عامل سوم محل اقامت جاگیری مکانی افراد است. از طریق فعالیت در فضای برخط، افراد می‌توانند نیازها و خواسته‌های خود را بیان کنند که در واقع مغایر با هویت آن‌ها است (Mileham, 2007). عامل چهارم احتمالات است و این عامل تا حدودی به جاگیری مکانی مربوط می‌شود زیرا به ناسازگاری میان خود ایدئال و خود واقعی اشاره دارد که می‌تواند به صورت آنلاین صورت پذیرد (Nathania, 2018; Octaviana, Bernadette & Abraham, Juneman, 2018).

با توجه به آمار ۷۴ درصدی استفاده از فضای برخط و شبکه‌های اجتماعی و تأثیر این شبکه‌ها بر سبک زندگی^۱ افراد (Moazami Ghoadarzi, Doagooyan, 2018)، می‌توان این سؤال را مطرح کرد که فضای برخط به چه میزان بر الگوهای مصرف (غذا، دارو، لباس و آراستگی ظاهری)، اوقات فراغت، شیوه‌ی تعاملات و حتی

1. lifestyle

تحولات فرهنگی آشکار و پنهان زنان تأثیر می‌گذارد؟ اهمیت این موضوع از آن حیث است که هرگونه تغییر در سبک زندگی زنان، تغییر در شالوده و بنیان نهاد خانواده در جامعه است و چنین تغییری که با الگوهای فضای برخط ایجاد می‌شود موجب ازهم گسیختگی خانواده، شکاف نسل‌ها و تغییر ارزش‌ها و باورهای مردم می‌گردد. اصطلاح شیوه زندگی در ادبیات علوم انسانی، پیوندی تنگاتنگ با مجموعه‌ای از مفاهیم مانند فرهنگ، جامعه، رفتار، اخلاق، عقیده، شخصیت، هویت، طبقه اجتماعی، سلیقه، نیاز و... دارد (Agha mollaee, Nikkiah & maghsoodi, 2020). سبک زندگی پایه و اساس فهم شرایط فرهنگی موجود و تحولات پیشرو در این حوزه تلقی می‌شود و نشان می‌دهد که در بطن ارزش‌های موجود در خرده نظام فرهنگی چه می‌گذرد. برخلاف جوامع سنتی، در جامعه معاصر به‌واسطه اهمیت شیوه زندگی و مسئولیت شخصی، قدرت انتخاب بیشتر شده است و شیوه زندگی بازنمودی از جستجوی هویت و انتخاب فردی است. سازمان بهداشت جهانی، شیوه زندگی را الگوهای مشخص و قابل تعریف رفتاری می‌داند که از تعامل میان ویژگی‌های شخصی، روابط اجتماعی، شرایط محیطی و موقعیت‌های اجتماعی - اقتصادی حاصل می‌شود (Pourmeidani, Noori & Shafiqi, 2015). در دنیای متجدد کنونی، اشخاص از سبک‌های زندگی معینی پیروی نمی‌کنند، بلکه به تعبیری که اهمیت بالایی هم دارد، ناچار به پیروی از سبک‌های متفاوتی هستند. شبکه‌های برخط با عضوگیری‌های رایگان از کاربران توانسته‌اند در جریان سازی‌های مختلف نقشی اساسی بر عهده داشته باشند با توجه به نقشی که تاکنون در ابعاد مختلف زندگی مردم پیدا کرده‌اند قطعاً قابل چشم‌پوشی نیستند و روزه‌روز نیز نقش آن پررنگ‌تر می‌شود (Moazami Ghoozarzi, Doagooyan, 2018). کاهش ارتباطات خانوادگی در نتیجه استفاده غیرقابل کنترل از فضای برخط و به تبع آن احساس تنهایی و اضمحلال روابط صمیمی، عادی‌سازی بی‌وفایی همسران به یکدیگر، ترویج خانواده‌های بی‌سامان در مقابل خانواده سازمان‌یافته، پیام‌های مشترک رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی است (Shahriyari ahmadi, Pazoki & Poor, 2019). (sadr, 2019).

برخی پژوهش‌ها به بررسی علل و عوامل مؤثر در بروز بی‌وفایی زناشویی و برخی دیگر در زمینه شناسایی علل بی‌وفایی زناشویی به شیوه‌ای پدیدارشناسانه پرداخته‌اند که می‌توان به عوامل فردی چون ویژگی‌های شخصیتی، هیجان خواهی، بازیابی صمیمیت، عدم لذت از روابط جنسی (Meshkin Ghalam, 2012; Fathi, Fekazad, 2012; Ghafourian et al, Ghaffary & Bolhari, 2014; Sharafuddin & Salehizadeh, 2015; Firozjaeian & GHadiri, 2017; 2018)؛ کنجکاوی در تجارب جنسی، تجارب جنسی قبل از ازدواج، ناهم‌سویی خواسته‌ها و اهداف و ناکامی جنسی (Nasiri, Javdzadeh Shahshahani, Samani & Honarparvaran, 2022)؛ برون‌گرایی و خودشیفتگی

(Turluc & Scutaru, 2013)؛ کسب شجاعت به خاطر کشف ویژگی‌های جدید، تمایل به تجربه کردن هیجان، سلب مسئولیت رفتار خود و تأکید بر ویژگی‌های همسر، کسب خلاقیت بسیار در به دست آوردن زمان برای رابطه و پنهان کردن آن (Afshari Kashanian & et al, 2019)؛ و عوامل خانوادگی - پرورشی چون محیط متشنج خانه پدری و بی‌وفایی والدین (Fathi et al, 2014)؛ عدم توجه به مرزبندی‌ها و اختلالات زناشویی (Nasiri & et al, 2022) را از عوامل تأثیرگذار بر بی‌وفایی زناشویی مطرح کردند. (Momeni, Karami & Hoveyzizadehgan (2018) ویژگی‌های شخصیتی مانند هیجان خواهی و عاطفه منفی؛ (Habibi Askarabad & Hajiheydari (2015) مسائل روان-شناختی مانند تنوع‌طلبی، اعتیاد، اثبات خود و مسائل گذشته هم چون وجود الگوی بی‌وفایی؛ شیوه زندگی، اعتقادات ضعیف، ارتباط، رسانه‌های ارتباط جمعی (Zeinali & Akbari (2016)؛ آسیب‌پذیری در زمان سرکوفته شدن نیاز جنسی یا هیجانی ((Afshari Kashanian, Zahrakar, Mohsenzadeh, Tajik Esmaili, 2019)؛ نداشتن اعتماد، توجه، نادیده گرفته شدن و لذت نبردن از رابطه جنسی (Kordbacheh & Maphosa, Mutandwa & Nyamayaro (2017) و Arefi (2017) الگوهای ارتباطی خانواده را به‌عنوان عواملی مؤثر در بروز بی‌وفایی زناشویی شناسایی کردند. (Satples (2012) و Jackman (2015) ویژگی‌های شخصیتی مانند عدم وجود روابط پویا، نارضایتی جنسی و عدم جذابیت؛ (Majumdar (2018) خشونت همسر و مشکلات ارتباطی؛ (Wanjiru, Ireri & Menecha (2020) وضعیت بد اقتصادی و مشکلات مالی زوجین در زندگی را به‌عنوان عوامل مؤثر در بی‌وفایی زناشویی ناسایی کرده‌اند. طبق مطالعه‌ای که توسط Clayton (2014) انجام شد، استفاده از تویتر می‌تواند نقطه شروعی برای بی‌وفایی باشد. مطالعات نشان می‌دهد که بی‌وفایی در افراد مذهبی کمتر است (Sevari & Talaeezadeh, 2015 Howe, 2012)؛ مشکلات زناشویی و جنسی، تنوع‌طلبی، روابط جنسی قبل از ازدواج، سوءاستفاده از ازدواج‌های متعدد و ازدواج موقت برای مردان، نگرش سهل‌انگارانه جامعه در مورد بی‌وفایی مرد، نفوذ همسالان، برنامه‌های ماهواره‌ای و فیلم‌های مستهجن همگی از عوامل زمینه‌ساز بی‌وفایی محسوب می‌شوند (Ferron, Lussier, Sabourin & Brassard, 2017)؛ (Howe (2012) نگرش سهل‌انگار نسبت به روابط خارج از ازدواج؛ (Bravo & White Lumpkin (2010) نیازهای برآورده نشده، شکست همدلانه و خستگی را از عوامل اصلی گرایش به بی‌وفایی زناشویی معرفی کردند. امروزه خانواده‌ها بخش زیادی از زمان خود را به‌طور روزانه صرف استفاده از رسانه‌های مختلف می‌کنند و بخش قابل توجهی از دانش و اطلاعات خود را از این طریق به دست می‌آورند. همین تغییرات فرهنگی و اجتماعی قدرت انتخاب و آزادی زوجین را در زمینه‌ی انتخاب همسر و سایر کنش‌ها تقویت نموده و می‌تواند انتظارات آن‌ها را نیز در زمینه‌ی داشتن رابطه جنسی و هیجانی رضایت‌بخش در زندگی دچار تغییر کند (Abdolmaleki, Azadeh

(Ghazinezhad, 2015). از سوی دیگر هنگامی که ارزش‌های جدید با ارزش‌های سنتی در تعارض قرار گیرد، می‌تواند با پیامدهای منفی همراه باشد. همچنین اگر این تمایلات و انتظارات جدید در ساختار شخصیت افراد نهادینه نشود، فرد دریافتن راهنمای نگرش و عمل خود دچار سرگردانی می‌شود و آن احتمال نیز وجود دارد که فقدان رضایت در روابط زوجین، آنان را با ارتباطات خارج از ازدواج سوق دهد (Abdolmaleki et al, 2015). از سوی دیگر با توجه به اینکه در ایران آمار مشخصی در زمینه‌ی روابط فرا زناشویی به دلیل حساسیت شدید (Navaei & Mohammadi Arya, 2016)، پنهان کاری، رازداری و محافظه کاری افراد در حین پاسخ به سؤالات درمانگران و پژوهشگران (Rahimi, 2013) وجود ندارد و درصد اشخاص متأهل عهدشکن از پژوهشی به پژوهش دیگر متفاوت است، همچنین با توجه به تغییر شیوه‌های زندگی و مصرف در سال‌های اخیر که نه تنها الگوهای مصرف، بلکه الگوهای کار و فراغت نیز دستخوش تغییر شده است و این تغییر، نظام‌های ارزشی و تعلقات اجتماعی را نیز به دنبال داشته است (Jabbaran, 2017) و با توجه به اهمیت کارکرد متعادل خانواده و جلوگیری از متلاشی شدن آن، شناخت عوامل مرتبط با بی‌وفایی زناشویی که منجر به فروپاشی استحکام زندگی خانوادگی می‌شود، ضروری به نظر می‌رسد با شناسایی عوامل مرتبط با شیوه زندگی امروزی که زمینه را برای شکل‌گیری و شیوع بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط فراهم می‌کند، گامی مهم در راستای کاهش این پدیده اجتماعی آسیب‌زا برداشت. با توجه به آنچه گفته شد در پژوهش حاضر پرسش زیر مورد بررسی قرار گرفت:

عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط با تحلیل شیوه زندگی کدام‌اند؟

روش

پژوهش حاضر با رویکرد کیفی و به روش پدیدارشناسی اجرا گردید. این روش به منظور بررسی تجربه زیسته افراد درگیر در فرایند پیمان‌شکنی زناشویی و باهدف شناسایی عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط انتخاب شد. جامعه آماری پژوهش، شامل زوجین درخواست‌کننده طلاق به دلیل داشتن روابط فرا زناشویی در فضای برخط بود که در سال ۱۴۰۱ از سوی مرکز مداخله در خانواده و کاهش طلاق دادگستری جهت مشاوره، به مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی شهرستان مرند ارجاع داده شده بودند. حجم نمونه شامل ۱۴ نفر (۹ مرد و ۵ زن) بود که با روش نمونه‌گیری غیر احتمالی و هدفمند انتخاب شدند و فرآیند نمونه‌گیری تا اشباع داده‌ها ادامه یافت. معیار ورود به پژوهش عبارت بود از تجربه پیمان‌شکنی زناشویی در زنان و مردانی که پس از عقد و ازدواج، از طریق شبکه‌های اجتماعی با فرد یا افرادی آشنا شده و وارد روابط خارج از عرف، شامل گفتگوی نامتعارف تا برقراری رابطه جنسی شده‌اند. این افراد در صورت رضایت در فرایند مصاحبه شرکت کرده و پس از

شنیدن شرایط پژوهش از زبان مصاحبه‌کننده، نظیر بیان رعایت اصول اخلاق پژوهش و رازداری، با پژوهشگران همکاری داشتند. معیار خروج از پژوهش هم شامل انصراف مشارکت‌کنندگان در پژوهش بود.

شیوه اجرای پژوهش

در راستای اجرای فرایند کار، ابتدا برای شرکت در پژوهش در محل مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی همراز شهرستان مرند، رضایت شرکت‌کنندگان جلب شد. سپس از میان داوطلبان، مشارکت‌کنندگان بر پایه معیارهای ورود به تدریج انتخاب گردید. در ابتدا به مشارکت‌کنندگان پژوهش گفته شد که پژوهشگر علاقه‌مند به شنیدن دیدگاه و تجربه آن‌ها از روابط فرا زناشویی است. در این پژوهش به منظور رعایت اصول اخلاقی، موارد ذیل مدنظر قرار گرفت: ۱- اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌ها بدون ذکر نام استفاده شدند. ۲- محرمانه بودن اطلاعات در اول مصاحبه‌ها اعلام شد. ۳- به منظور حفظ صحت و استحکام داده‌ها در پژوهش و کاهش احتمال داده‌های نادرست از سوی مشارکت‌کنندگان، سؤالات مصاحبه به شیوه‌های مختلف و با توضیحات جانبی پرسیده شد. درگیری طولانی مدت پژوهشگران با موضوع پژوهش، ارتباط خوب و اختصاص زمان کافی برای مصاحبه و استفاده از تلفیق در جمع‌آوری اطلاعات (مصاحبه، مشاهده و ضبط صوت) انجام گرفت که به این ترتیب اعتبار داده‌ها مشخص شد. مصاحبه‌ها به صورت فردی و حضوری اجرا گردید. زمان مصاحبه با هر مشارکت‌کننده حدود چهل و پنج دقیقه تا یک ساعت با توجه به ماهیت مشکلاتشان به طول انجامید. مصاحبه نیمه ساختاریافته عمیق توسط دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره و با سؤالاتی نظیر از وضعیت خانواده خود بگوئید؟ رابطه پدر و مادران باهم به چه صورت بود؟ رابطه شما با والدینتان چگونه بود؟ چگونه با همسرتان آشنا شدید؟ و ... آغاز شد و با سؤالات پیگیرانه و ردیابی‌های مصاحبه‌کننده ادامه یافت. این سؤالات برآمده از پیشینه پژوهش و مطابق با مفاهیم نظری بود. مصاحبه‌کننده به منظور واکاوی بیشتر در تجارب مشارکت‌کنندگان از آن‌ها می‌خواست که در صورت لزوم برای مواردی که در پاسخ مطرح می‌کردند، مثالی بیاورند یا توضیح بیشتری بدهند. مصاحبه‌ها یک‌به‌یک پیاده و به شکل نوشتاری به دانشجوی دیگری جهت کدگذاری سپرده می‌شد و این روند تا زمان اشیاع داده‌ها ادامه یافت. در نهایت، تحلیل داده‌ها از روش تحلیل درون‌مایه انجام شد و سپس فرایند تحلیل کدها با همکاری اعضای گروه پژوهش موردبررسی واقع شد. به منظور دست‌یابی به اطمینان از صحت داده‌ها از معیارهای اعتبار، تأیید پذیری و قابلیت اطمینان استفاده شد. کدگذاری‌ها و نتایج حاصل از تحلیل در نهایت به تأیید اساتید مشاوره رسید.

یافته‌ها

پژوهش حاضر با مشارکت ۱۴ زن و مرد با تجربه ارتکاب بی‌وفایی زناشویی و مراجعه به مرکز مشاوره دادگاه، منظور مداخله در فرایند طلاق، با ارجاع از سوی دادگاه خانواده شهرستان مرند انجام شد. مشارکت کنندگان شامل ۹ زن و ۵ مرد در بازه سنی ۲۲ تا ۴۴ سال و از مشاغل مختلف (آزاد، اداری و خانه‌دار)، با سطح تحصیلات دیپلم تا کارشناسی ارشد می‌شد. مشارکت کنندگان متأهل بوده و مدت زمان عقد و ازدواج آنان میان ۶ ماه تا ۱۸ سال بوده است. همچنین چهار مشارکت کننده درگیر در فرایند پیمان شکنی زناشویی دارای دو فرزند، شش مشارکت کننده دارای یک فرزند و چهار مورد دیگر بدون فرزند بوده‌اند. پس از تحلیل مصاحبه‌های انجام شده ۲۲۶ درون‌مایه اولیه، ۷۱ درون‌مایه فرعی و ۴ درون‌مایه اصلی به دست آمد. نتایج حاصل به صورت گزارشی از درون‌مایه‌ها فرعی و اصلی در جدول ۱ و درون‌مایه هسته‌ای در ادامه آمده است.

جدول ۱. درون‌مایه‌ها اصلی و فرعی استخراج شده از تحلیل مصاحبه‌ها

درون‌مایه‌ها اصلی	درون‌مایه‌ها فرعی
عوامل پرورشی - خانوادگی	<p>۱. فضای ارتباطی در خانواده مبدأ پیش از ازدواج ۲. ارتباط پدر با زنان دیگر در فضای برخط و یا به‌طور مخفیانه در جایگاه یک الگوی رفتاری ۳. تفاوت فکری فاحش با خانواده مبدأ ۴. عدم حمایت خانواده مبدأ در زمان مواجهه با مشکلات به‌عنوان مهم‌ترین منبع حمایتی ۵. اطلاع خانواده مبدأ از بی‌وفایی فرزند در جایگاه نخستین مری‌ها ۶. شیوه مرادوات فعلی با خانواده مبدأ پس از ازدواج ۷. شیوه ارتباطی مخدوش والدین با فرزند ۸. تأثیر شیوه زندگی و پرورشی خانواده مبدأ بر فرد</p>
عوامل فردی	<p>میهمانی‌ها و روابط آزاد و مبتنی بر اصل لذت‌جویی و خوش‌گذرانی صرف ۲. اذعان به تغییر در طول زمان ۳. برخورداری از تمکن مالی تسهیل‌کننده بی‌وفایی ۴. شیوه آشنایی و ازدواج ۵. اذعان به ناآگاهی در زمان ازدواج ۶. ناپختگی هیجانی - شناختی در زمان انتخاب همسر ۷. روابط آزاد قبل از ازدواج ۸. انگیزه ازدواج ۹. معیارهای افراد برای انتخاب همسر ۱۰. لجبازی با خانواده همسر ۱۱. اعتقادات مانع بی‌وفایی ۱۲. وضعیت اعتقادی افراد ۱۳. توجیه ۱۴. تحریف شناختی در باب معنای تعهد ۱۵. نیاز مالی ۱۶. عدم خویشتن‌داری ۱۷. طلاق نگرفتن با انگیزه مالی همراه با حفظ رابطه فرا زناشویی برای ارضای نیاز جنسی ۱۸. شیوه زندگی مصرف‌گرا و مبتنی بر لذت‌جویی ۱۹. ویژگی‌های شخصیتی ۲۰. عادات رفتاری ۲۱. بی‌مسئولیتی در قبال خانواده ۲۲. عدم استقلال فکری و هیجانی ۲۳. آرزوهای ازدست‌رفته ۲۴. راحت بودن، احساس شجاعت داشتن، ناشناس بودن، فقدان مانع شرم و حیا در فضای برخط برای برقراری روابط فرا زناشویی ۲۵. میزان استفاده از فضای برخط ۲۶. تأثیر فضای برخط و ماهواره ۲۷. عادی و رایج جلوه دادن روابط فرا زناشویی ۲۸. ناتوان دانستن خود در اشتغال ۲۹. ریختن قبح برقراری روابط فرا زناشویی ۳۰. سوءاستفاده مالی از فرد مقابل ۳۱. احساس عمیق شکست در ازدواج ۳۲. باورهای ناکارآمد درباره طلاق ۳۳. علاقه و قصد ازدواج بعد از جدایی از همسر فعلی ۳۴. ارضای جنسی از طریق رابطه جنسی در روابط فرا زناشویی</p>
عوامل زوجی	<p>۱. کیفیت رابطه با همسر ۲. میزان رضایت از کیفیت رابطه جنسی با همسر ۳. فقدان تفریحات و وقت‌گذرانی مکفی با همسر ۴. عوامل آغازکننده یا ایجادکننده نارضایتی در همسران ۵. لجبازی با همسر ۶. نیازهای پاسخ داده نشده ۷. بی‌وفایی همسر ۸. اطلاع پیدا کردن از سابقه روابط همسر قبل از ازدواج ۹. بعد مسافت میان همسران و در جوار هم نبودن ۱۰. اعتیاد همسر ۱۱. باور اصلاح نشدن رابطه زناشویی ۱۲. احساسات تجربه‌شده نسبت به زندگی زناشویی فعلی ۱۳. جبران فقدان حمایت همسر در رابطه پیمان‌شکنانه ۱۴. زندگی با همسر از سر اجبار</p>
عوامل محیطی - اجتماعی	<p>۱. تأثیر فضای شغل خاص ۲. تأثیر دوستان ۳. مرادوات خارج از ۴. تأثیر پوشش و رفتار خانم‌ها ۵. حلقه دوستان دارای مسائل مشابه و مشترک ۶. وجود توجه متقابل در رابطه پیمان‌شکنی ۷. تأثیر شبکه‌های اجتماعی ۸. در دسترس بودن ۹. درون‌مایه‌ها فرعی</p>

درون‌مایه هسته‌ای حاصل از تحلیل مصاحبه‌های انجام‌شده نیز عبارت است از: «بی‌وفایی در فضای برخط با تحلیل شیوه زندگی افراد بر ۴ دسته عامل پرورشی-خانوادگی، فردی، زوجی و محیطی مبتنی است که نشان می‌دهد چنانچه افراد در خانواده مبدأ الگوی رفتاری مناسب و شیوه زندگی بالیده و متعهدانه و غیر مصرف‌گرا را نیاموخته و خود نیز در جهت کسب آن‌ها و نیز تشکیل هویت زوجی سالم تلاش نکنند، در محیط نامناسب مستعد بروز رفتار پیمان‌شکن خواهند بود».

از تحلیل مصاحبه‌ها این مهم به دست آمد که مجموعه عوامل فردی، خانوادگی-پرورشی، زوجی و عوامل محیطی-اجتماعی در رخ دادن و شکل گرفتن پدیده بی‌وفایی زناشویی از نگاه مشارکت‌کنندگان درگیر با این پدیده نقش دارند که در ادامه درون‌مایه‌ها اصلی و ذکر نمونه‌هایی از چکیده درون‌مایه‌ها برگزیده درون‌مایه‌ها فرعی خواهد آمد:

۱. عوامل پرورشی-خانوادگی با هشت درون‌مایه فرعی:

فضای ارتباطی در خانواده مبدأ پیش از ازدواج

مشارکت‌کننده شماره ۸: «زیاد رابطه‌شون خوب نبود. خیلی با همدیگر دعواشون می‌شد. من فکر می‌کنم پدرم زور می‌گفت و البته مادرم هم زبان تندوتیزی داشت و جواب پدرم را خیلی وقت‌ها می‌داد. تو خانواده‌مان دعوا و ... بود البته نه همیشه، ولی در کل فضا زیاد هم جالب نبود»

ارتباط پدر با زنان دیگر در فضای برخط و یا به‌طور مخفیانه در جایگاه یک الگوی رفتاری:

مشارکت‌کننده شماره ۱: «البته الان هم پدرم این کارها را می‌کنه و ما می‌دونیم با خانم‌های دیگه ارتباط داره، ولی نمی‌تونه بیاره خونه. بیشتر تو فضای برخط این ارتباط‌ها وجود داره.»

تفاوت فکری فاحش با خانواده مبدأ

مشارکت‌کننده شماره ۱۲: «من کار خودم رو می‌کردم و آرایش خودم رو داشتم، لباسی که دوست داشتم می‌خریدم و با دوستانم بیرون می‌رفتم. دوست داشتم مثل دوستانم باشم بگم بخندم بیرون برم و همش که نمی‌تونستم توی خونه زندونی باشم»

عدم حمایت خانواده مبدأ در زمان مواجهه با مشکلات به‌عنوان مهم‌ترین منبع حمایتی

مشارکت‌کننده شماره ۸: «همش بهم غر می‌زدن که دیدی ما بهت می‌گفتیم قبول نمی‌کردی! حالا بیا درستش کن. مرتب با پدر و مادرم دعوا می‌شد و اصلاً حالم خوب نبود.»

اطلاع خانواده مبدأ از بی‌وفایی فرزند در جایگاه نخستین مربی‌ها:

مشارکت‌کننده شماره ۸: «می‌دونند و از روابطم خبردارند، ولی زیاد به روی من نمی‌آرن.»

شیوه مراودات فعلی با خانواده مبدأ پس از ازدواج

مشارکت کننده شماره ۷: «می‌رم خونه پدرم و اون‌ها هم میان خونه‌ام، ولی زیاد تو این زمینه‌ها دیگه دخالت نمی‌کنن. چون می‌دونن که باهاشون دعوا کرده‌ام و خودم خونه اجاره کرده‌ام».

شیوه ارتباطی مخدوش والدین با فرزند

مشارکت کننده شماره ۱۲: «پدر و مادرم همش می‌خواستن من خونه باشم و بیرون نرم و آرایش نکنم و فلان لباس رو نپوشم و... اینم با اخم و تخم می‌گفتن نه اینکه بشینن با آدم درست حسابی حرف بزَن».

تأثیر شیوه زندگی و پرورشی خانواده مبدأ بر فرد

مشارکت کننده شماره ۱۳: «آخه من کلاً تو زندگیم همش خوش بودم. می‌گفتم و می‌خندیدیم و خیلی بهمون خوش می‌گذشت و این شرایط جدیدی که درش قرار گرفته بودم برام استرس آور بود و نمی‌خواستم این شرایط رو داشته باشم و برام غیرقابل تحمل بود و دوست نداشتم افسرده بشم. مگه چقدر می‌خواهیم زنده باشیم که همش حرص بخوریم!».

۲. عوامل فردی با ۳۴ درون‌مایه فرعی

مهمانی‌ها و روابط آزاد و مبتنی بر اصل لذت‌جویی و خوش‌گذرانی صرف

مشارکت کننده شماره ۲: «با دوستانم هستم و بعضی وقت‌ها با دوستانم جمع میشیم خونه آن‌ها و خوش می‌گذرونیم، می‌گیم و می‌خندیم و دورهم هستیم. بعضی از دوستانم سیگار و مشروبات الکلی هم مصرف می‌کنند».

اذعان به تغییر در طول زمان

مشارکت کننده شماره ۶: «اوایل اعتقاداتم خوب بود یعنی زمانی که مدرسه بودیم و درس می‌خوندیم. ولی الان مثل قبل نیست».

برخورداری از تمکن مالی تسهیل کننده بی‌وفایی

مشارکت کننده شماره ۱۴: «توانایی مالی می‌تونه تأثیر داشته باشه و قطعاً هم تأثیر داره. چون به راحتی می‌تونم این کار رو انجام بدم و شاید اگر از نظر مالی در مضیقه بودم تا این حد نمی‌تونستم پیشروی کنم و شاید فقط برخط با این خانم وارد رابطه می‌شدم».

شیوه آشنایی و ازدواج

مشارکت کننده شماره ۱: «ما در دانشگاه با همدیگر آشنا شدیم. یکی دو سال اونجا با همدیگر در ارتباط بودیم. باهم بیرون می‌رفتیم. خلاصه خوش می‌گذرانیدیم».

اذعان به ناآگاهی در زمان ازدواج

مشارکت کننده شماره ۱۲: «اون موقع هم زیاد در مورد ازدواج نمی‌دونستیم که فقط ببخشید اینو دیده بودیم که دختر باید آرایش کنه، به خودش برسه و با یکی ازدواج کنه و هم‌بستر بشه. اینکه چه چیزهایی برای ازدواج مهم باشه و این‌ها زیاد بهش فکر نمی‌کردیم».

ناپختگی هیجانی-شناختی در زمان انتخاب همسر

مشارکت کننده شماره ۱۴: «آدم رفته رفته که بزرگ میشه به این نتیجه می رسه که می شد از اینم بهتر بود».

روابط آزاد قبل از ازدواج

مشارکت کننده شماره ۱۲: «قبل از ازدواج یکی دو تا دوست پسر داشتم. باهم بیرون می رفتیم و یه چیزی

می خوردیم و این طوری خوش بودیم...».

مشارکت کننده شماره ۴: «باطنش با ظاهرش اصلاً یکی نبود و من بعداً اینو فهمیدم، فهمیدم با تعدادی خانم در

ارتباط بوده قبل از ازدواجمون...».

انگیزه ازدواج

مشارکت کننده شماره ۱۲: «می خواستم ازدواج کنم و از شر این پدر و مادرم خلاص شم. واقعاً خسته شده بودم از

کارهاشون...»

معیارهای افراد برای انتخاب همسر

مشارکت کننده شماره ۹: «اون موقع قیافه مدنظر بود و اگه آدم از قیافه یکی خوشش می اومد دیگه باهاش ازدواج

می کرد».

لجبازی با خانواده همسر

مشارکت کننده ۴: «چون می خواستم جلو پررویی شون را بگیرم و بهشون بگم که بینین پسر تون چه گندی بالا

آورده. اگه ایشون این کارها رو نمی کرد و محکم می چسبید به زندگیش من این کار رو نمی کردم».

اعتقادات مانع بی وفایی

مشارکت کننده شماره ۴: «آدم اگه واقعاً اعتقاد داشته باشه به درستی و دین و این جور چیزها، خیلی جاها می تونه

خودش را از فساد نجات بده. آدم واقعاً قناعت کنه و قانع باشه خیلی کارها را انجام نمیده».

وضعیت اعتقادی افراد

مشارکت کننده شماره ۵: «اوایل اعتقادتم خوب بود یعنی زمانی که مدرسه بودیم و درس می خوندم. ولی آلان

مثل قبل نیست».

توجیه

مشارکت کننده شماره ۱۲: «من که چیزی برای شوهرم کم نمی زارم و همه جوهره در خدمتمش هستم».

تحریف شناختی در باب معنای تعهد

مشارکت کننده شماره ۱۲: «من هر کاری برای شوهرم و دخترم لازم هستش انجام می دم و کاملاً هم متعهد هستم

بهشون ولی دیگه بعدش زندگی خصوصی من هستش که باکسی دیگه ارتباط داشته باشم یا نه».

نیاز مالی

مشارکت کننده شماره ۲: «ما تو به خونه مستأجری زندگی می‌کنیم. شوهرم به آدم بی‌مسئولیتی هستش. زیاد به فکر زن و بچه و خرج خونه و پول اجاره نیست. چند بار کار عوض کرده و کلاً آدمیه که زیاد ثبات شغلی نداره و زیاد اهمیت نم‌ده. چند بار اجاره خونه‌مون عقب افتاده و صاحب خونه اعتراض کرده و من هم سر این قضیه با شوهرم حرفم شده. من از نظر مالی مشکل شدیدی داشتم و خیلی چیزها لازم دارم که بهش نمی‌رسم. زندگی کلاً خراب شد».

عدم خویشتن‌داری

مشارکت کننده شماره ۵: «خانم‌هایی که میان مغازه همچون خودشون رو آرایش می‌کنند و لباس‌هایی می‌پوشن که کلاً هوش از سر آدم می‌پره. خیلی به خودشون می‌رسن و خودشون رو خوشگل می‌کنن. بعضی وقت‌ها اونقدر به خودشون می‌رسن و خوشگل می‌شن که آدم حیفش میاد با اونها رابطه نداشته باشه».

طلاق نگرفتن بانگیزه مالی (همراه با حفظ رابطه فرا زناشویی برای ارضای نیاز جنسی)

مشارکت کننده شماره ۱: «من فعلاً تو زندگی هستم و ازش پول می‌گیرم. می‌خوام به مدت همین جوری باهاش ادامه بدم و از نظر مالی به خورده سروسامان بگیرم و برای آینده خودم پولی پس‌انداز کنم. اوایل خیلی عذاب می‌کشیدم از بی‌وفایی‌هاش، ولی آلان دیگه قبول کردم به جورایی. می‌دونم اون دیگه مال من نیست و دیر یا زود ما از هم جدا می‌شیم. با خودم گفتم که ادامه میدم تا به جورایی ازش پول بگیرم و از نظر مالی برای آینده خودم به پس‌اندازی داشته باشم».

شیوه زندگی مصرف‌گرا و مبتنی بر لذت‌جویی

مشارکت کننده شماره ۱۳: «آدم بگو بخندی هستم... دوست دارم همیشه شاد باشم، به خودم برسم از نظر ظاهری و همیشه شاد باشم و مثل خانواده‌ام (منظورم پدر و مادرم) نباشم که گیر بدم به همه چیز. مگه چقدر می‌خواهیم تو این دنیا زندگی کنیم، آدم آفریده شده از زندگی لذت ببره، استفاده کنه و به خودش خوش بگذرونه. اینکه آدم تنها نباشه، بهش خوش بگذره واقعاً... اصلاً حرف دیگران برام زیاد مهم نیست. من بیشتر دوست دارم کاری که خودم خوشم میاد و بهم خوش می‌گذره انجام بدم. من دوست دارم این جور مسائل (آرایش و تیپ زدن و لباس خریدن...) رو و سعی هم می‌کنم که همیشه آرایش داشته باشم. توی خانواده ما مانم هم آرایش میکنن و توی فامیل هم هستن خیلی هاشون که آرایش می‌کنن و دوستان هم این جوری هستن».

ویژگی‌های شخصیتی

مشارکت کننده شماره ۸: «شاید زیاده‌خواهی من! آخه می‌دونین وقتی آدم بیشتر گیرش میاد حریص تر میشه و دوست داره که بیشتر از اونم به دست بیاره...»

عادات رفتاری

مشارکت کننده شماره ۱۳: «من بالاخره این جوری (با این شیوه پوشش) عادت کردم و آلان نمی‌تونم چادر سرم کنم و پیش دوستانم خجالت می‌کشم این کار رو بکنم».

بی‌مسئولیتی در قبال خانواده

مشارکت کننده شماره ۱۰: «شوهرم زیادی در مورد مسائل خونه بی‌خیال و بی‌مسئولیت».

عدم استقلال فکری و هیجانی

مشارکت کننده شماره ۱۰: «وقتی آدم دستش تو جیب خودش نره و به نوعی به دیگران وابسته باشه از نظر هیجانی و فکری هم نمی‌تونه مستقل باشه. بالاخره مجبوره به حرف بقیه هم گوش کنه؛ یعنی به جورایی از نظر فکری هم به دیگران وابسته می‌شه».

آرزوهای ازدست‌رفته

مشارکت کننده شماره ۱: «من هم دوست داشتم عروسی کنیم بریم سر خونه و زندگی خودمون، عاشق بچه هستیم، دوست داشتم عروسی کنیم و صاحب بچه بشم و این حرفا. خودم زندگی مستقلی داشتم باشم».

راحت بودن، احساس شجاعت داشتن، ناشناس بودن، فقدان مانع شرم و حیا در فضای برخط برای برقراری روابط فرا زناشویی

مشارکت کننده ۲: «در فضای برخط راحت ارتباط برقرار می‌کنی، ناشناس هستی...».

مشارکت کننده شماره ۱۴: «فضای برخط راحت‌تره، آدم دل و جرتش بیشتر می‌شه و راحت‌تر می‌تونه حرف بزنه».

میزان استفاده از فضای برخط

مشارکت کننده شماره ۳: «بیشتر وقت‌ها در گوشی هستم. فضای برخط، دوستانم در کانال‌های فضای برخط. خود اینستا از ماهواره چیزی کم نداره. بیشتر در فضای برخط هستم، بعضی وقت‌ها با دوستانم هستم، بعضی وقت‌ها خودم به تنهایی میرم بیرون و این جوریه».

تأثیر فضای برخط و ماهواره

مشارکت کننده شماره ۳: «آلان در فضای برخط همچون اتفاقاتی وقتی میفته به جورایی تبلیغ می‌شه و جوون‌ها دیگه زیاد تمایل به ازدواج ندارند و از این طریق نیازهای خودشون هم ارضا می‌کنن».

عادی و رایج جلوه دادن روابط فرا زناشویی

مشارکت کننده شماره ۶: «تصویری هم صحبت می‌کردیم. هنگام صحبت کردن تصویری این خانم خیلی راحت بود. پوشش و آرایشش جوریه بود که آدمو بیشتر تحت تأثیر خودش قرار می‌داد. آلان دیگه همه به جورایی یکی رو زیر سرشون دارن».

ناتوان دانستن خود در اشتغال

مشارکت کننده شماره ۲: «بچه کوچک دارم و مدرسه میره و واقعاً نمی‌تونم برم سرکار».

مشارکت کننده شماره ۳: «حوصله ندارم برای خودم غذا درست کنم چه برسد به اینکه صبح زود بیدار بشم و برم

سرکار...».

ریختن قبح برقراری روابط فرا زناشویی

مشارکت کننده شماره ۳: «خیلی هم از خدا شه با من باشه. البته این آقا نباشه هم مشکلی نیست، این قدر از این مردها هستش که خیلی هم راحت سرشون کلاه میره. خیلی راحت میشه از مردها پول کشید. شاید باورتون نشه همشون به دنبال رابطه جنسی هستن».

سوءاستفاده مالی از فرد مقابل

مشارکت کننده شماره ۸: «پول نقد زیاد نمیدن ولی وقتی باهم هستیم معمولاً می‌برم فروشگاه و هر چی لازم داشته باشم چند برابرش را می‌گیرم. آرایش زیاد می‌کنم. لباس زیاد می‌خرم و عمل زیبایی هم دوست دارم. آخه آقایون هم این‌ها رو می‌خوان. من پیشنهاد دادم به این دوستم که پول بده برم لیزر در جا ۵ تومن زد به کارتم».

احساس عمیق شکست در ازدواج

مشارکت کننده شماره ۱۰: «من ازدواج موفق نداشتم و همیشه هم سر این قضیه خودم و خانواده‌ام را سرزنش می‌کردم و چندین بار هم تصمیم گرفتم خودم رو از زندگی خلاص کنم، ولی به خاطر آبرو و بچه‌ام و پدر و مادرم منصرف شدم ولی موهای خودم رو سفید کردم. نمی‌دونم چطور بگم سهم من از زندگی این نبود و وقتی افراد دور برم رو نگاه می‌کنم واقعاً آدم بدشانسی بودم در ازدواج».

باورهای ناکارآمد درباره طلاق

مشارکت کننده شماره ۱۳: «طلاق گرفتن از این ازدواج که بهتره، دیگه کسی نیست که بهتون گیر بده که اینو بپوش، اینو نپوش، با فلانی رفت و آمد نداشته باش و این مزخرفات».

علاقه و قصد ازدواج بعد از جدایی از همسر فعلی

مشارکت کننده شماره ۸: «یکیشون هست که منم اونو دوست دارم و یه شهر دیگه هستش اون معمولاً میاد و یکی دو روز پیشم می‌مونه و بعدش میره و البته ما قصد داریم باهم ازدواج کنیم».

ارضای جنسی از طریق ارتباط جنسی در روابط فرا زناشویی

مشارکت کننده شماره ۷: «بله رابطه جنسی خوبی داریم. من از اول به ظاهر خودم اهمیت می‌دادم و آرایش می‌کردم و بعد از اینکه با این آقا آشنا شدم بیشتر از قبل به خودم می‌رسیدم بالاخره اون یه استاد دانشگاه بود و من باید خیلی حواسم به خود باید می‌بود که از دست نمی‌دادم ایشون».

۳. عوامل زوجی با ۱۴ درون‌مایه فرعی

کیفیت رابطه با همسر

مشارکت کننده شماره ۹: «زیاد از خانمم خوشم نمی‌اومد و الانم با کارهایی که کرده و رفته ازم شکایت کرده و دادگاه و این‌ها کلاً ازش بدم میاد و باهم حرف نمی‌زنیم. بهش هم گفتم اگه دوست داری طلاق بگیر برو، من طلاق نمی‌دم زندان هم باشه می‌رم ولی هیچ پولی واست نمیدم بخاطر طلاق».

میزان رضایت از کیفیت رابطه جنسی با همسر

مشارکت کننده شماره ۶: «اونی که من می‌خوام نیستش. خیلی چیزها رو بلد نیستن، یعنی ابراز عشق و این‌ها چطور بگم بلد نیستن. اون زنانی که توی فیلم‌ها و سریال‌ها می‌بینیم دوست دارم که با همچون خانم‌هایی ارتباط داشته باشم ولی نمیشه».

فقدان تفریحات و وقت‌گذرانی مکفی با همسر

مشارکت کننده شماره ۱۲: «ما معمولاً دوهفته‌ای یا بیشتر به بار مثلاً روز جمعه شاید بیرون با خانواده و بقیه‌اش کلاً خونه هستیم. البته من بیرون می‌رم با دخترم. ولی شوهرم که معمولاً سرکار هستش زیاد بیرون نمیره. البته زیاد اهل بیرون رفتن و گشتن و بازار و این جور چیزها هم نیست».

عوامل آغازکننده یا ایجادکننده نارضایتی در همسران

مشارکت کننده شماره ۹: «با خانمم زیاد ارتباط هیجانی خوب نداشتم و بیشتر دعوا می‌شد به خاطر بدبینی که بهش پیدا کرده بودم و بیشتر می‌رفتم قهوه‌خونه و قلیان‌سرا و این جور جاها و این طوری وقتم رو سپری می‌کردم».

لججازی با همسر

مشارکت کننده شماره ۹: «هدف من هم از این کارها حرص دادن به خانمم هست که خواستم بهش بگم که ازش خوشم نیامد و اینکه بهش هم گفته‌ام که من دیگه باهات کاری ندارم تو هم خواستی باکسی ارتباط داشته باشی من کاری ندارم راحتی برو هر کاری دلت خواست انجام بده».

نیازهای پاسخ داده نشده

مشارکت کننده شماره ۴: «من خسته شده بودم از زندگی که داشتم و هیچ خوشی و لذتی نداشتم در زندگی. تا اینکه منم وارد همچون ارتباطی شدم. بی توجهی شوهرم به من و زندگیش، پرمدها بودنش، بی وفایی شوهرم به من، دخالت‌های خانوادگی شوهرم و دعوای اونها با من از ابتدا».

بی وفایی همسر

مشارکت کننده شماره ۱: «من میدونم ولی اون فکر میکنه هیچ کس خبر نداره. خودم تو یه ماشین با یه دختری دیدم».

اطلاع پیدا کردن از سابقه روابط همسر قبل از ازدواج

مشارکت کننده شماره ۹: «بعد از ازدواج فهمیدم که خانم من قبل از اینکه با من ازدواج کنه با چند نفر دیگه هم تو شهرشون ارتباط داشته و من بعداً اینو فهمیدم و همین موضوع هم باعث شد که من نسبت به خانمم بدبین شدم و بهونه‌ای شد که ما باهم به اختلاف رسیدیم و منم هی بهش گیر می‌دادم و باهم دعوا می‌شد».

بعد مسافت میان همسران و در جوار هم نبودن

مشارکت کننده شماره ۳: «شوهرم یه شهر دیگه کار می‌کنه نزدیک خونه مامان خونه‌مون هست؛ یعنی ما خونه داریم و مامانم نزدیک خونه ما خونه اجاره کرده. بعضی وقت‌ها ۲ ماه یک‌بار، بعضی وقت‌ها ۴ ماه یک‌بار. زیاد معلوم نیست. زیاد ما همدیگر را نمی‌بینیم. اون الان تهران هستش و می‌گه اونجا کار میکنه. دورا دور باهم ارتباط داریم. زیاد باهم رابطه آن‌چنانی نداریم».

اعتیاد همسر

مشارکت کننده شماره ۷: «بعد از یه مدت شوهرم اعتیاد به شیشه پیدا کرد و وضعیت زندگیمون دیگه تغییر پیدا کرد و بعد از اون اختلافاتم با شوهرم پیدا شد».

باور به اصلاح نشدن رابطه زناشویی

مشارکت کننده شماره ۳: «میان ما دیگه همه چیز تموم شده و کلی به همدیگر بد و بیرا گفتیم و به قولی همه پل‌های پشت سرمون را خراب کرده‌ایم».

احساسات تجربه شده نسبت به زندگی زناشویی فعلی

مشارکت کننده شماره ۱۰: «وقتی خودمو با دیگران و هم سن و سال‌های خودم مقایسه می‌کنم بیشتر افسرده می‌شم. کاش در ازدواج حواسم به این چیزها بود و الانم هم حاضرم ازش جدا بشم فقط بجهام جلومو گرفته و واقعاً تحمل این مدل زندگی برام خیلی سخت شده».

جبران فقدان حمایت همسر در رابطه پیمان شکنانه

مشارکت کننده شماره ۲: «هرماه به سکه بهم میده یا مثلاً نیم سکه یا ربع سکه؛ و به شدت هم کنترل می‌کنه که اونها را خرج نکنم و برای آینده خودم و بجهام داشته باشم. چون اونم میگه شوهرت آدم بی‌عرضه‌ای هستش. تقریباً اکثر هزینه‌های من و بجهام را این آقا میده و خیلی هم بهم اهمیت میده».

زندگی با همسر از سر اجبار

مشارکت کننده شماره ۲: «با اون زندگی می‌کنم ولی برخلاف میل باطنی‌ام. یک بار هم ازش طلاق گرفتم و او دم خون به بابام ولی پدرم خیلی بد باهام رفتار کرد و به شدت منو کتک کرد که خودت انتخاب کردی و الانم باید باهاش بسازی».

۴. عوامل محیطی-اجتماعی با نه درون‌مایه فرعی

تأثیر فضای شغل خاص

مشارکت کننده شماره ۵: «بیشتر خانم‌ها مشتری هامون هستن. پیش میاد که بعضاً با مشتری هامون هم به چت صمیمی داشته باشم. مشتری‌های من عمدتاً خانم‌ها بودند و موقع خرید سر قیمت باهام چونه می‌زدن و یه جورایی صحبت می‌کردن که خواه‌ناخواه آدم ادامه می‌داد».

تأثیر دوستان

مشارکت کننده شماره ۱۰: «دوستانم خیلی راحت با دوستای جنس مخالفشون حرف می‌زنن، با دوستاشون می‌رن بیرون، کلی از دوستاشون پول می‌کشن و همه کار باهاشون می‌کنن».

مشارکت کننده شماره ۱۱: «البته وقتی آدم با دوستاش هستش عین خیالش نیست چون می‌بینه که همشون رابطه دارن و خیلی هم عادی با مردها حرف می‌زنن و باهاشون بیرون میرن و ازشون پول میکشن شاید ادم وسوسه میشه بره دنبال این کارها».

مراودات خارج از عرف

مشارکت کننده شماره ۱۳: «توی اینستا دیگه همه با هم حرف می‌زنن، همدیگر رو فالو می‌کنن و این حرفا. این آقا هم یکی دو تا مغازه اون ورتر از اون مغازه‌ای من توش کار می‌کردم مغازه داشت. من با ایشون بیشتر سر موضوعات کاری و جنس و اینها باهم حرف می‌زدیم. بعد از اینکه دیدم خیلی بهم اهمیت می‌ده و دوستم داره ازش پول هم می‌گرفتم یا برام خرج می‌کرد و از مغازه‌اش برام لباس و این‌ها هم می‌آورد».

تأثیر پوشش و رفتار خانم‌ها

مشارکت‌کننده شماره ۵: «از نوع پوشش و نوع حرف زدن‌ها و ببخشید نوع ناز کردن خانم‌ها در خریدن لباس و غیره بیشتر وسوسه می‌شم».

دوستان دارای مسائل مشابه و مشترک

مشارکت‌کننده شماره ۳: «دوستانم درگیر مشکلاتی شبیه من هستن. مثلاً طلاق گرفته باشن. با شوهرشون قهر کنن یا مشکلاتی مثل این. از همه رقم توشون پیدا میشه. معمولاً در این زمینه‌ها باهم حرف می‌زنیم و مثلاً یکی به مدلی لباس و رنگ مو و مدل مو و ... داشته باشه که ما هم خوشمون بیاد سعی می‌کنیم ما هم اون مدل را داشته باشیم».

وجود توجه متقابل در رابطه پیمان‌شکنانه

مشارکت‌کننده شماره ۷: «اصلاً دوست ندارم که آدم شلخته‌ای باشم و یه جورایی از چشم ایشون بیفتم. واسه همین همیشه دوست دارم مرتب باشم. وقتی ایشون خودش هزینه همه این‌ها رو می‌ده و دوست داره پیشش مثل یک مانکن باشم منم دوست دارم این‌جوری باشم و خودم هم از لحاظ روحی سرزنده هستم و حالم خوب میشه».

مشارکت‌کننده شماره ۲: «وقتی جایی می‌خوام برم بهش میگم و آگه اجازه نده نمیرم».

تأثیر شبکه‌های اجتماعی

مشارکت‌کننده شماره ۷: «من دختر باحجابی بودم. چادر سرم نمی‌کردم ولی اصلاً لباس ناجور نمی‌پوشیدم و الانم نمی‌پوشم. ولی یه دفعه نمی‌دونم چی شد در فضای برخط این‌طوری شد؛ یعنی کلاً آدم معتقدی هستم و کلاً خونواده‌مون این‌جوری هستن».

در دسترس بودن

مشارکت‌کننده شماره ۹: «همه‌جا پر هستش الان. همه‌چیز شده پول. پول خوبی بده از هر سنی بخوای هستش و راحت میشه گیر آورد».

فراهم بودن فضای برخط

مشارکت‌کننده شماره ۱۴: «این امکان در فضای برخط فراهم و در دسترسه. توی اینستا با همه همکارها ارتباط داریم و با ایشون هم ارتباط داشتیم. کم‌کم باهاشون صمیمی شدم و درنهایت بهشون پیشنهاد دادم و این‌ها و ایشون هم قبول کردن».

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف شناسایی عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط با تحلیل پدیدارشناسانه شیوه زندگی انجام گرفت. بی‌شک اصلی‌ترین هدف رسانه‌های برخط، جریان‌سازی در عرصه سبک زندگی است، سبک زندگی الگوی نسبتاً ثابت زندگی روزمره سازمان‌یافته در چهارچوب موقعیت زندگی و منابع قابل‌دسترسی است و هنر فرد در کشف و انتخاب مناسب‌ترین و خردمندانه‌ترین راه برای پاسخ به توقعات و تحقق اهداف است (Moazami Ghoodarzi, Doagooyan, 2018). بامطالعه یافته‌های پژوهش حاضر

می‌توان گفت که مجموعه خانوادگی - پرورشی، عوامل فردی، زوجی و عوامل محیطی - اجتماعی در قالب ۴ درون‌مایه اصلی در رخ دادن و شکل گرفتن پدیده بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط نقش دارند. نتایج حاصل نشان می‌دهد چنانچه افراد در خانواده مبدأ الگوی رفتاری مناسب و شیوه زندگی بالیده و متعهدانه و غیر مصرف‌گرا را نیاموخته و خود نیز در جهت کسب آن‌ها و نیز تشکیل هویت زوجی سالم تلاش نکنند، در محیط نامناسب مستعد بروز رفتار پیمان‌شکن خواهند بود.

در تبیین یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان چنین استنباط کرد که به‌طور کلی این پژوهش، هم چون پژوهش‌های متعدد دیگر، در شناسایی برخی عوامل مؤثر در بروز بی‌وفایی زناشویی همسو هست که در این میان می‌توان به نتایج حاصل از مطالعات [Ghafoorian et al \(2018\)](#) ؛ [Allen et al \(2008\)](#) و [Baucom, Snyder & Gordon \(2009\)](#) اشاره کرد. [Allen et al \(2008\)](#) به ۱۹ عامل در شکل‌گیری بی‌وفایی زناشویی اشاره کرده‌اند که در ۳ دسته کلی عوامل شخصیتی، عوامل مرتبط با ماهیت رابطه و عوامل محیطی طبقه‌بندی شده‌اند. این عوامل عبارت‌اند از: شیوه دل‌بستگی، طرح‌واره‌های ناسازگار، نارضایتی هیجانی، عدم تعهد افراد، شیوه همسرگزینی، عدم پایبندی مذهبی، تنوع‌طلبی، اختلاف فرهنگی، اختلاف سنی زوجین و عدم درک متقابل، نارضایتی جنسی، وجود فرصت ارتکاب بی‌وفایی، انتقام، کسب اعتماد به نفس، تجربه جویی، جذابیت شخص سوم، فرار از واقعیت، سرگرمی و انحراف جنسی می‌باشند ([Allen et al, 2008](#)). [Baucoum et al \(2009\)](#) عوامل سبب‌ساز در بروز بی‌وفایی را به ۴ دسته تقسیم‌بندی کردند که عبارت‌اند از: عوامل مربوط به فرد آسیب‌دیده (ویژگی‌های شخصیتی، مشکلات جنسی، بیماری‌های روانی و جسمی)، عوامل مربوط به فرد پیمان‌شکن (مشکلات روان‌پزشکی، شغل و میزان درآمد، اعتیاد، باورهای فرهنگی، اعتقادی و مذهبی)، عوامل مربوط به رابطه (فقدان صمیمیت، عدم جذابیت جنسی، طلاق هیجانی، طرح‌واره‌ها، باورها و...) و عوامل بیرونی همچون مشکل مالی، تحصیلی، شبکه‌های ناسالم، دوری از همسر ([Samadi, Khashan, Pourghnad & zamani, 2019](#)). عوامل خانوادگی شامل گزینش همسر، تنش در خانواده، طول مدت ازدواج، پشتیبانی از ازدواج تأثیر مثبت و معناداری را در بی‌وفایی جنسی هیجانی داشته‌اند و در میان عوامل خانوادگی، تنش در خانواده بیشترین تأثیر را در بی‌وفایی جنسی هیجانی دارا است ([Shojaei, L & Shojaei, F, 2014](#)).

یافته‌ها حاکی از آن است که عامل اصلی خانوادگی - پرورشی بر اساس درون‌مایه‌ها فرعی مرتبط با خانواده مبدأ زوجین، هم چون فضای ارتباطی در خانواده مبدأ، ارتباط پدر با زنان دیگر در فضای برخط به‌طور مخفیانه، تفاوت فکری فاحش با خانواده مبدأ، عدم دریافت حمایت از خانواده مبدأ، شیوه مرادوات فعلی با خانواده مبدأ

پس از ازدواج، شیوه ارتباطی مخدوش والدین با فرزندان و تأثیر شیوه زندگی و پرورشی خانواده مبدأ، از عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط است. این یافته‌ها با نتایج حاصل از پژوهش‌های (Zeinali & Akbari 2016)؛ (Fincham & May, 2017) در رابطه با مؤثر بودن شیوه زندگی بر بی‌وفایی زناشویی؛ پژوهش (Kordbacheh 2017) & Arefi (2017) در ارتباط با نقش الگوهای ارتباطی خانواده در گرایش به بی‌وفایی؛ یافته‌های (Fathi et al 2014) در شناسایی عواملی چون محیط متشنج در دوران کودکی و خانواده مبدأ در افزایش بی‌وفایی زناشویی و نتایج حاصل از مطالعات (Habibi Askarabad & Hajiheydari 2015) در رابطه با مشاهده ارتباط اطرافیان نزدیک فرد با جنس مخالف و داشتن الگوی بی‌وفایی در بروز بی‌وفایی زناشویی، همسو است. در راستای تبیین الگوی بی‌وفایی، ادبیات مرتبط به بی‌وفایی والدین فرض می‌کند که ممکن است میان بی‌وفایی والدین و بی‌وفایی خود فرد در آینده ارتباط وجود داشته باشد. این نظریه مبتنی بر این ایده است که کودکان اغلب رفتار والدین خود را که بیشترین مراد را با آن‌ها تکرار می‌کنند، مطالعات نشان می‌دهد، احتمال درگیر شدن در بی‌وفایی برای کودکانی که بی‌وفایی پدر خود آگاه بودند بیشتر است (Platt et al, 2008). به‌طور کلی آنچه از یافته‌های فوق استنباط می‌شود و نیازمند مهم شمردن است، تأثیری است که زوجین از خانواده مبدأ خود و شیوه زندگی‌شان قبل از ازدواج می‌گیرند و آن را به الگوهای ارتباطی خود در زندگی زناشویی انتقال می‌دهند.

یافته دیگر مطالعه حاضر نقش مهم عوامل فردی را به‌عنوان یک عامل اصلی با درون‌مایه‌ها فرعی مهمی چون خوش‌گذرانی‌ها صرف، شیوه آشنایی، ناآگاهی، ناپختگی هیجانی-شناختی، روابط آزاد قبل ازدواج، انگیزه، معیارهای شخصی انتخاب همسر، لجاجتی با خانواده همسر، وضعیت اعتقادی، توجیه شخصی، تحریف شناختی، عدم خویشتن‌داری، شیوه زندگی مصرف‌گرایی و مبتنی بر لذت‌جویی، ویژگی‌های شخصیتی، عادات رفتاری، بی‌مسئولیتی، عدم استقلال، تأثیر و میزان استفاده از فضای برخط و ماهواره و باورهای ناکارآمد درباره طلاق را در بروز بی‌وفایی زناشویی نشان می‌دهد. این یافته با نتایج حاصل از پژوهش‌های (Ghafoorian et al 2018)؛ (Momeni 2018)؛ (Satples 2012) و (Jackman 2015) در رابطه با نقش ویژگی‌های شخصیتی، (Zeinali & Akbari 2016) (در رابطه با نقش اعتقادات، (Wanjiru et al 2020) در رابطه با نقش وضعیت اقتصادی و مالی، (Clayton 2014) در رابطه با نقش فضای برخط و اینترنت، (Howe 2012) و (Sevari & Talaeezadeh 2015) در رابطه با نقش اعتقادات مذهبی، (Ferron et al 2017) و (Howe 2012) در رابطه با نقش نگرش سهل‌آمیز تر نسبت به روابط خارج از ازدواج، همسو است. در راستای یافته‌های فوق می‌توان چنین اظهار نمود، خوش‌گذرانی کنترل نشده و آشنایی با افراد مختلف و باز شدن درب دوستی‌هایی یک‌شبه که شاید یکی از دلایل اصلی آن ناپختگی‌های هیجانی فرد

و ناتوانی در تنظیم هیجانی است و از طرفی آزادی‌های که سبب اصلی همین نوع ارتباطات است همگی زمینه را برای بی‌وفایی زناشویی در زوجین به خصوص آن‌هایی که در قبال زندگی‌شان مسئولیت‌پذیر نیستند و یا اعتقادات مذهبی ضعیفی دارند را فراهم می‌آورد. نگرش مذهبی از جمله عواملی است که روی نگرش افراد به بی‌وفایی تأثیرگذار است. چراکه افراد دین‌دار از قوانینی پیروی می‌کنند که این قوانین افراد را از انجام یک سری امورات منع می‌کند. (Yucedal (2010) در ارتباط با مجازات در فضای سایبری و تئوری‌های مواجهه با شیوه زندگی به این نتیجه دست پیدا کرد که استفاده شخصی از رایانه و انجام فعالیت‌های آنلاین اوقات فراغت، مانند بازی‌های آنلاین، بارگیری بازی‌ها، برنامه‌ها و فایل‌های ویدیویی یا موسیقی خطر قربانی شدن در فضای برخط را افزایش می‌دهد و تأثیر زیادی بر شیوه زندگی افراد دارد. همین تأثیرات ناشی از فضای برخط باعث دگرگونی در شیوه زندگی شده و این تغییرات به‌عنوان عاملی مهم و تأثیرگذار در بروز بی‌وفایی زناشویی است. در تبیینی دیگر می‌توان گفت بر مبنای نظریه گیدنز افرادی که از شیوه زندگی مدرن‌تری برخوردارند دارای عاملیت بیشتری هستند و کمتر ارزش‌ها و نگرش‌هایشان تابع ساختارها هستند و از دخل و تصرف یا میزان بازاندیشی بیشتری برخوردارند، بدین معنا که، افرادی که در سنخ مدرن جای می‌گیرند با تنوع بیشتری در عرصه انتخاب هستند و بازتعریف آن‌ها از اُبژه‌ای چون طلاق و ازدواج بیشتر است برعکس طبقات پایین در انتخاب‌هایشان تابع ساختارها هستند و از عاملیت کمتری برخوردار بوده و میزان بازتعریف ارزش‌های اجتماعی از قبیل ازدواج در آن‌ها کمتر است. نکته مهم این است که بازاندیشی افرادی که دارای شیوه زندگی مدرن‌تری در خصوص خانواده هستند در خلأ صورت نمی‌گیرد بلکه در درون ساختار ازدواج و طلاق سنتی انجام می‌شود. در تبیین گیدنزی، عاملیت نگرش مردم در خصوص متارکه‌کنندگان و ساختار اجتماعی جدای از هم نیستند بلکه میان آن‌ها رابطه دیالکتیکی وجود دارند (Yaghoobi Choobari, Kanani, Yahyapoor, 2019).

یکی دیگر از یافته‌های حاصل از پژوهش حاضر شناسایی عامل اصلی زوجی که خود شامل درون‌مایه‌ها فرعی چون کیفیت و میزان رضایت رابطه با همسر و رابطه جنسی، فقدان تفریحات، لجبازی، عوامل آغازکننده ناراضی‌تی، نیازهای پاسخ داده نشده، بی‌وفایی همسر، آگاهی از روابط همسر قبل از ازدواج، دور بودن همسران، اعتیاد، باور اصلاح‌نشده، احساسات تجربه‌شده، فقدان حمایت همسر، زندگی اجباری، در پیش‌بینی بی‌وفایی زناشویی است. یافته‌های فوق با نتایج حاصل از پژوهش‌های (Ghafoorian et al (2018) و Ferron et al (2017) در رابطه با مسائل هیجانی و جنسی و میزان رضایت در روابط جنسی و مطالعه Habibi Askarabad & Hajiheydari (2015) در مورد نقش اعتیاد، در بروز بی‌وفایی زناشویی، همسو است. برخی از پژوهش‌ها هم نشان می‌دهد که

زنان از نظر زیستی تمایل به صمیمیت و ارتباط دارند و نسبت به مردان هیجانی ترند و این تمایل زنان را مستعد جستجوی تحریک هیجانی می‌سازد، بنابراین برای داشتن تجربیات این‌چنینی اقدام به گشودن درهای رابطه می‌کنند (Anderson & Bushman, 2002)، همچنین سرمایه‌گذار هیجانی برای زنان دارای مؤلفه‌های عاشقانه و جنسی است وقتی زنان در این تجربیات شکست می‌خورند در معرض روابط فرا زناشویی قرار می‌گیرند (Maphosa & et al, 2017) تا این هیجان‌ات را با فرد دیگر تجربه کنند. در راستای تبیین یافته‌های فوق می‌توان چنین اظهار نمود که بررسی عوامل زوجی گام بلندی برای کشف عمیق‌ترین ابعاد بافتاری بی‌وفایی زناشویی است چرا که همسران را جدا از هم در نظر نگرفته و تمرکز بر زوج است. می‌توان گفت دو نفر به این دلیل تصمیم به ازدواج و ایجاد رابطه‌ی متعهدانه می‌گیرند که با یکدیگر احساس نزدیکی می‌کنند. بنابراین فقدان ارتباط هیجانی - جنسی، تفریحات و لذت بردن از روابط زناشویی و عدم توجه به نیازهای طرف مقابل زوج را به‌سوی بی‌وفایی زناشویی سوق خواهد داد. اگر روابط زوجی با زیاده‌روی ابعاد منفی و کم‌روی در ابعاد مثبت شناخته شوند در معرض نتایج ویرانگری قرار می‌گیرند به‌طوری‌که می‌توان گفت یک رابطه‌ی زوجی پایدار می‌تواند به‌اندازه‌ی یک رابطه آشفته در برابر بی‌وفایی زناشویی آسیب‌پذیر باشد.

مطالعه حاضر نشان داد عوامل محیطی - اجتماعی چون فضای شغلی، دوستان، مرادات خارج از عرف، نوع پوشش خصوصاً در خانم‌ها، تأثیر شبکه‌های اجتماعی، در دسترس بودن و فراهم بودن فضای برخط بر بروز بی‌وفایی زناشویی اثرگذارند. یافته فوق با نتایج حاصل از پژوهش‌های (Zeinali & Akbari (2016؛ Clayton (2014؛ Ferron et al (2017) و Howe (2012) در رابطه با نقشه ارتباط و در دسترس بودن، استفاده از شبکه‌های اجتماعی و نگرش سهل‌انگار نسبت به روابط خارج از ازدواج، همسو است. در تبیین یافته فوق می‌توان گفت، فضای شغلی و ارتباط چندین ساعته در طول شبانه‌روز، سفرهای کاری و از طرفی ارتباط با دوستانی که تقیدی به شرع و اخلاق ندارند و گاهی در تعهد ازدواج نمی‌گذارند می‌توانند زمینه‌ساز سست شدن بنیان‌های خانواده شود و گاه همین دست از دوستان ممکن است زمینه‌ساز ارتباط یکی از همسران با شخص سومی شوند که بر روابط زناشویی تأثیر بگذارد و در نهایت منجر به سردی ارتباط میان او و همسرش شود. یکی دیگر از عواملی که نه تنها به‌عنوان یک عامل فردی بلکه، در حیطه عوامل محیطی - اجتماعی، در ارتکاب رفتار بی‌وفایی و افزایش آن در سال‌های اخیر نقش مهمی داشته است، رشد رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی برخط است. امروزه، بی‌وفایی‌های زناشویی در بسیاری از سریال‌ها و فیلم‌های سینمایی و کانال‌های تلویزیونی نمایش داده می‌شود. اینترنت و شبکه‌های اجتماعی برخط یکی از ابزارهای تأثیرگذار در روابط زناشویی و ارتکاب بی‌وفایی هستند. فضایی که این اجازه را

به کاربر می‌دهد تا بدون نام و به‌صورت ناشناس و خیالی آسوده با افراد دیگر خارج از چهارچوب زندگی زناشویی ارتباط برقرار کند (Momeni et al, 2018). اینترنت با توجه به فضای امن و ناشناخته‌ای که در اختیار کاربر قرار می‌دهد، از طریق اتاق‌های گفتگو و شبکه‌های اجتماعی، افراد را به افشای صمیمانه درباره مشکلات و معضلات زندگی زناشویی و البته خیال‌پردازی درباره همسر کامل تشویق می‌کند (Brown, 2001) از طرفی نوع پوششی که امروز در اجتماع خصوصاً در شبکه‌های برخط مد شده است را می‌توان تا حد زیادی از عوامل تحریک‌کننده بی‌وفایی زناشویی در زوجین برشمرد و حتی می‌توان چنین استنباط کرد، همین امر موجب برقراری ارتباط‌های نزدیک و صمیمانه میان کاربران شده و زمینه را برای گفتگوهای جنسی و هیجانی به‌صورت برخط و به‌احتمال زیاد در آینده، به‌صورت واقعی ایجاد می‌کند.

نتایج پژوهش حاضر عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی از جمله عوامل پرورشی - خانوادگی، عوامل فردی، زوجی و محیطی - اجتماعی را در فضای برخط از طریق تحلیل و بررسی شیوه زندگی نشان داد و بیش‌ازپیش بر این واقعیت تأکید نمود که توجه به رسانه‌های برخط و شناخت اهداف و جریان‌سازی‌های ایجادشده از این مسیر را باید در راستای جلوگیری و یا کاهش روابط فرا زناشویی در نظر گرفت. به‌طور کلی می‌توان گفت چنانچه افراد در خانواده‌های مبدأ خود، الگوهای رفتاری مناسب و به‌تبع آن، شیوه زندگی بالیده و متعهدانه را بیاموزند و یا در جهت کسب شیوه زندگی غیر مصرف‌گرا و تشکیل هویت زوجی سالم گام بردارند، می‌توانند حتی در شرایط محیطی نامناسب، از بروز رفتارهای پیمان‌شکن خود جلوگیری کنند.

محدودیت‌ها پژوهش

از جمله محدودیت‌های این پژوهش، دسترسی مشکل به افراد شرکت‌کننده، همکاری پایین آن‌ها در فرآیند پژوهش و تمایل اندک به پاسخ‌گویی شفاف به برخی سؤالات بود؛ بنابراین محدود بودن نمونه به افراد در دسترس و جامعه کوچکی که نمونه از آن استخراج شده تعمیم‌پذیری یافته‌ها را با محدودیت روبه‌رو خواهد کرد.

پیشنهاد‌های پژوهشی و کاربردی

پیشنهاد می‌شود در راستای انجام پژوهش‌های مرتبط با پژوهش حاضر، نمونه از جامعه‌ای با وسعت بزرگ‌تر انتخاب شود، گروه‌های سنی بالاتر نیز مورد بررسی قرار گیرد و با افزایش حجم نمونه پژوهش، ضمن بررسی عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی، به ارائه مدلی برای کاهش بی‌وفایی نیز پرداخته شود. در

ضمن می‌توان با تفکیک جنسیت، به‌طور مشخص‌تر عوامل بروز بی‌وفایی زناشویی را در زنان و مردان مورد بررسی و مقایسه قرارداد.

اخلاق پژوهش

در این پژوهش همه شرکت‌کنندگان با آگاهی و رضایت کامل در فرآیند پژوهش شرکت کردنی محرمانه بودن هویت آن‌ها، اطمینان لازم داده شد.

منابع مالی

این مطالعه با هزینه شخصی پژوهشگران انجام گرفته و در هیچ‌یک از مراحل انجام این پژوهش هیچ‌گونه منابع مالی دریافت نشده است.

دسترسی به مواد و داده‌ها

داده‌ها محرمانه بوده و نتایج آن در اختیار هیچ‌کسی قرار نخواهد گرفت.

تائید اخلاقی و رضایت مشارکت‌کنندگان

هدف پژوهش برای همه شرکت‌کنندگان تشریح داده‌شده است. سپس آن‌ها با رضایت کامل در پژوهش شرکت کردند.

تصریح درباره تعارض منافع

این پژوهش با منافع شخص یا سازمانی منافات ندارد.

References

- Allen, E. S., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., Markman, H. J., Williams, T., Melton, J., et al. (2008). Premarital precursors of marital infidelity. *Fam Process*; 47(2), 243-59. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2008.00251.x>.
- Abdolmaleki, M., Azam Azadeh, M., & Ghazinezhad, M. (2015). The Relationship of Global Media, Modern Reflexivity and Tendency to Extramarital Relationship among Married Couples of Qorveh City. *Journal of Family Research*. 11(3), 309-332. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96716.html?lang=en. [Persian]
- Agha Mollaei, S., Nikkhah, H. A., & Maghsoodi, M. (2020). Modernity, consumer culture and lifestyle One sociological study in Kerman. *Journal of Culture-Communication Studies*, 21(51), 193-228. <https://doi.org/10.22083/jccs.2020.152920.2592>. [Persian]
- Afshari Kashanian, O., Zahrakar, K., Mohsen Zadeh, F., & Tajik Esmaili, A. A. (2019). Detection of Predisposing Factors in women marital infidelity. *QJCR*. 18 (71), 121-154. URL: <http://irancounseling.ir/journal/article-1-816-fa.html>. [Persian]
- Anderson, C. A., & Bushman, B. J. (2002). Human Aggression, *Annual Review of Psychology*, 53, 27-51. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.53.100901.135231>
- Baucom, D. H., Snyder, D. K., & Gordon, K. C. (2009). Helping couples get past the affair: A clinician's guide. *New York: Guilford*. <https://www.amazon.com/Helping-Couples-Get-Past-Affair/dp/1609182391>

- Bravo, I. M., & White Lumpkin, P. (2010). The complex case of marital infidelity: An explanatory model of contributory processes to facilitate psychotherapy. *American Journal of Family Therapy*, 38(5), 421-32. <https://doi.org/10.1080/01926187.2010.522491>
- Brown, E. M. (2001). Patterns of infidelity and their treatment. *New York, NY: Psychology Press*. <https://doi.org/10.4324/9780203782743>
- Clayton, R. B. (2014). The third wheel: The impact of Twitter use on relationship infidelity and divorce. *Cyberpsychol Behav Soc Netw*, 17(7), 425-30. <https://doi.org/10.1089/cyber.2013.0570>.
- Dortaj, F., Rajabiyani, M., Fatollahi, F., & Dortaj, F. (2018). The Relationship between the Rate of Using Virtual Social Networks with Loneliness and Marital Infidelity in Students. *Educational Psychology*, 14(47), 119-140. [Persian]. <https://dx.doi.org/10.22054/jep.2018.32466.2262>. [Persian]
- Daneback, K., Cooper, A., & Månsson, S. A. (2005). An Internet Study of Cybersex Participants. *Arch Sex Behav* 34, 321–328. <https://doi.org/10.1007/s10508-005-3120-z>
- Fathi, M., Fekazad, H., Ghaffary, G., & Bolhari, J. (2014). Recognizing the Fundamental Factors of Married Men Engaged in Marital Infidelity. *refahj*. 13 (51), 109-131. <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-1372-fa.html>. [Persian]
- Ferron, A., Lussier, Y., Sabourin, S., & Brassard, A. (2017). The role of Internet pornography use and cyber infidelity in the associations between personality, attachment, and couple and sexual satisfaction. *Social Networking*, 6, 1-18. <http://dx.doi.org/10.4236/sn.2017.61001>.
- Firozjaeian, A., & GHadiri, H. (2017). A phenomenological study of the causes of marital infidelity. *Journal of Iranian Social Studies*, 11(1), 120-144. <https://dori.net/dor/20.1001.1.20083653.1396.11.0.17.2>. [Persian]
- Fincham, F. D., & May, R. W. (2017). Infidelity in romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 13, 70–74. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.03.008>
- Gholamzadeh bafghi, T., & Jamali bafghi, T. (2018). Study of the relationship between membership in virtual social networks and marital satisfaction among married women and men. *Journal of Research in Educational Science*, 12(Special Issue), 1151-1165. http://www.jiera.ir/article_65047.html. [Persian]
- Ghafoorian, P., Asghari ebrahim abad, M., Abdekhodaei, M., & Kimiaee, S. (2018). The Role of Individual, Familial, Social and Religious Factors in Extramarital Relationships of Married Women and Introducing a Treatment Model Based on the Related Factors: A Qualitative Study. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 16(4), 7-42. <https://dx.doi.org/10.22051/jwsps.2019.23012.1867>. [Persian]
- Hamid, N., Sayad, S., & Firoozi, A. A. (2021). Effectiveness of Cognitive Behavioral Family Therapy on the family function of Couples, Behavioral Adjustment and Academic Performance of their Male Students. *Journal of Educational Psychology Studies*, 18(41), 89-65. doi: [10.22111/jeps.2021.6050](https://doi.org/10.22111/jeps.2021.6050)
- Habibi Askarabad, M., & Hajiheydari, Z. (2015). A Qualitative Study for Investigating the Reasons of Sexual Infidelity of Couples Who Have Asked for Divorce in Family Court. *Journal of Family Research*, 11(2), 165-186. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96356.html [Persian]

- Hadidi, M., & Hadidi, Z. (2019). The relationship between the amount of use of virtual networks and marital infidelity in between refers to the consultation department of the police station of Tankabon City. *Mazandaran Police Knowledge Quarterly*, 10 (2), 167-204. <https://jpcp.uswr.ac.ir/article-1-749-en>. [Persian]
- Hosseyini, S. R., Jalali, M. R., & Kakavand, A. (2018). Prediction of Internet extramarital relationships based on a marital commitment with mediation Sexual and emotional connection. *Journal of Education, Counseling and Psychotherapy*, 7 (26), 4-20. https://journals.iau.ir/article_668552_b428061c667e92d89b9866e9c70559f5. [Persian]
- Howe, A. (2012). Enduring Fictions of Possession, *Griffith Law Review*, 21(3), 772-796, DOI: [10.1080/10383441.2012.10854762](https://doi.org/10.1080/10383441.2012.10854762).
- Jackman, M. (2015). Understanding the cheating heart: What determines infidelity intentions? *Sexuality & Culture*, 19(1), 72-84. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00048.x>
- Jabaran, M. R. (2017). Conceptual analysis of lifestyle, *Qobsat*, 20, 190-174. http://qabasat.iict.ac.ir/article_17771.html?lang=en. [Persian]
- Jeanfreau, M. M., Jurich, A. P., & Mong, M. D. (2014). Risk factors associated with women's marital infidelity. *Contemporary Family Therapy: An International Journal*, 36(3), 327-332. <https://doi.org/10.1007/s10591-014-9309-3>
- Khodabakhshikoolae, A., Bahrami, S., & Rasstak, H. (2017). The quality of love and sexual satisfaction survey among loyal and unfaithful married men. *Quarterly Journal of Social Work*, 5(4), 12-5. <http://socialworkmag.ir/article-1-177-en.html>. [Persian]
- Karami, J., Zakie, A., Mohamadi, O., & Haghshenas, S. (2015). Role of Psychological and sociological factors on Predicting attitude toward marital infidelity among married women. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 13(3), 129-152. <https://dx.doi.org/10.22051/jwsp.2015.2154>. [Persian]
- Khoshsafa, H., & Kafashi, M. (2017). A survey of the Relationship between Virtual Networks and Family Values. *Socio-Cultural Strategy*, 6(2), 173-200. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage>. [Persian]
- Kordbacheh, S., & Arefi, M. (2017). The role of family communication patterns in predicting marital infidelity of women in Isfahan, 4th International Conference on Recent Innovations in Psychology, *Counseling and Behavioral Sciences*, Tehran, <http://sbrh.ssu.ac.ir/article-1-62-en.html>. [Persian]
- Mileham, B. L. A. (2007). "Online Infidelity in Internet Chat Rooms: An Ethnographic Exploration", *Computers in Human Behavior*, 23(1), 11-31. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2004.03.033>
- Mohlatlole, N. E., Sithole, S. & Shirindi, L. (2018). Factors Contributing to Divorce among Young Couples in Lebowakgomo. *Social Work Journal*. 54(2), 256-274. <http://dx.doi.org/10.15270/52-2-637>.
- Magomedov, G. B., Veretennikova, E. V., Ulyankin, S. V., Martynenko, S. E., Ilkevich, T. G., Karnaukh, I. S., & Borisova, L. V. (2019). Healthy lifestyle and social networks: Trajectory of their intersections in student life. *Journal of Environmental Treatment Techniques*, 7(3), 389-393. <https://doi.org/10.1080/10801038.2019.1611111>.

- Majumdar, S. (2018). Online Infidelity and Intimate Partner Violence: Exploring Their Perceived Association Among Young Adults in India. In S. P. Sahni, & G. Jain (Eds.), *Internet Infidelity* (pp. 133-45). Singapore: Springer. 9_8. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-981-10-5412-9_8
- Meshkin Ghalam, Z. (2012). Etiology of acts against women's chastity (Master Thesis in Law-Punishment and Criminology). Shiraz University, Iran. <https://www.virascience.com/thesis/672922/>. [Persian]
- Momeni, K., Karami, J., & Hoveyzizadehgan, N. (2018). The Relationship between Sensation Seeking, Positive and Negative Affect, *Alexithymia and Marital Infidelity*. *JHC*, 19(4), 221-231. URL: <http://hcjournal.arums.ac.ir/article-1-897-fa.html>. [Persian]
- Maphosa, S., Mutandwa, P., & Nyamayaro, A.T. (2017). Infidelity Appetite: Psychological Factors Influencing Married Women to Engage in Extra-marital Affairs. *International Journal of innovative research and Development*, 6(1), 46-52. <https://www.i-scholar.in/index.php/IJIRD/article/view/142242>
- Moazami Ghooarzi, M., & Doagooyan, D. (2018). Investigating the effect of virtual space on the lifestyle of women aged 04-81, in zone 2 and 5 of Tehran (2016-2017). *Journal of Iranian Social Development Studies*. 10(1), 125-142. [file:///C:/Users/2022/Downloads/6009813963708%20\(1\)](file:///C:/Users/2022/Downloads/6009813963708%20(1)). [Persian]
- Nathania Octaviana, B., & Abraham, J. (2018). Tolerance for Emotional Internet Infidelity and Its Correlate with Relationship Flourishing, *International Journal of Electrical and Computer Engineering (IJECE)*; *International Journal of Electrical and Computer Engineering (IJECE)*, 8(5), 3158-3168. <https://ssrn.com/abstract=3227221>.
- Navaei, J., & Mohammadi Arya, A. (2016). Association between the Early Maladaptive Schemes and Extra-Marital Relationships among Married People. *IJPN*. 3(4), 18-27. URL: <http://ijpn.ir/article-1-682-fa.html>. [Persian]
- Nasiri, Z., Javadzadeh Shahshahani, F., Samani, S., & Honarparvaran, N. (2022). Identifying underlying and revealing causes in marital infidelity: a qualitative study *Applied family therapy*, 3 (1): 110-135. <https://www.magiran.com/paper/2421677>. [Persian]
- Piazza, J., & Bering, J. M. (2009). Evolutionary cyber-psychology: Applying an evolutionary framework to Internet behavior. *Computer in Human Behavior*, 25, 1258-1269. <https://ssrn.com/abstract=3227221>.
- Pinto, R., & Arantes, J. (2017). The Relationship between Sexual and Emotional Promiscuity and Infidelity. *Athens Journal of Social Sciences*, 4(4), 385-398. DOI: <https://doi.org/10.30958/ajss.4-4-3>.
- Platt, L., Nalbone, R. A., Casanova, D. P., G. M., & Wetchler, J. L. (2008). "Parental conflict and infidelity as predictors of adult children's attachment style and infidelity". *The American Journal of Family Therapy*, 36(2), 149-16. <https://doi.org/10.1080/01926180701236258>.
- Pourmeidani, S., Noori, A., & Shafti, S. (2015). Relationship Between Life Style and Marital Satisfaction, *Journal of Family Research*, 10(3), 331-344. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96524_e0db2a3421205350792dc1292ad7bd36.pdf?lang=en. [Persian]

- Restya, W. (2019). Social Media and Marital Infidelity. In *Proceedings of the 1st International Conference on Psychology - Volume 1: ICPsy*, ISBN 978-989-758-448-0, pages 106-111. <https://www.scitepress.org/Papers/2019/94383/94383.pdf>
- Rafiee, S., Hatami, A., & Foroghi, A. (2011). The relationship between early maladaptive schemas and attachment in women with extramarital sex. *Quarterly Journal of Women and Society*, 2(5), 21-36. http://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_1207_676fd6da5bb9dae0d3a3119ef70f99dd.pdf?lang=en. [Persian]
- Rustaei, M., Badihi Zeraati, F., Pourakbaran, E., & Rajabzadeh, Z. (2016). The effect of newly emerging media (internet, satellite television, and cell phone) on the emotional infidelity of the couples and its related factors. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 18(Special Issue), 419-423. <https://dx.doi.org/10.22038/jfmh.2016.7879>. [Persian]
- Rahimi, A. (2013). Investigating the interactive pathology of the relationship between couples before and after breaking the covenant of husbands among injured women in Isfahan (Master Thesis in Psychology). Islamic Azad University, Isfahan Research Sciences Branch, Iran. <https://iranpub.com/wp-content/uploads/2015/09/6.pdf>. [Persian]
- Samadi, Khashan., S, Pourghnad, M., & Zamani, M, S. (2019). Marital Infidelity: Exploring Views, Factors, and Consequences. *Rooyesh*, 8 (4), 165-176. URL: <http://frooyesh.ir/article-1-1475-fa.html>. [Persian]
- Shojaei, L., & Shojaei, F. (2014). The Relationship between Family Factors and Emotional Sexual Infidelity from the Perspective of Married Men and Women in Birjand, 1991, The First National Conference on Sustainable Development in Educational Sciences and Psychology, *Social and Cultural Studies*, Tehran, <https://civilica.com/doc/320676>. [Persian]
- Sharafuddin, H., & Salehizadeh, A. (2015). Fields of extramarital affairs in Iran, a case study of Tehran. *Social Cultural Knowledge Quarterly*, 7 (27), 138-117. <http://ensani.ir/fa/article/375405>. [Persian]
- Satples, J. M. (2012). Couples' process of healing from infidelity while in therapy [Ph.D. dissertation]. *Las Vegas: University of Nevada*. <http://dx.doi.org/10.34917/4332760>.
- Sevari, K., & Talaezadeh, M. (2015). A comparative study of marital infidelity and emotional Intelligence (EQ), in divorced and normal married couples of Ahwaz. *Journal of Clinical Psychology Achievements*, 1(2): 67-82. <https://dx.doi.org/10.22055/jacp.2015.12004>.
- Silva, A., Saraiva, M., Albuquerque, P. B., & Arantes, J. (2017). Relationship quality influences attitudes toward and perceptions of infidelity. *Personal Relationships*, 24(4), 718-728. <https://doi.org/10.1111/pere.12205>.
- Shahriyari ahmadi, M., Pazoki, L., & Poor sadr, N. (2019). relationship between a sense of loneliness as well as marital commitment and the extent of use of social media in women. *The Women and Families Cultural-Educational*, 13(46), 95-114. https://cwfs.ihu.ac.ir/article_204571.html?lang=en. [Persian]
- Tamrchi, F., Asadpoor, E., & Zahrakar, K. (2022). Presenting a paradigmatic model of underlying factors that result in marital infidelity based on grounded theory. *J of Psychological*

- Science*. 20(107), 2027-2043. <https://psychologicalscience.ir/article - 1 -1074 -fa.html>. [Persian]
- Turliuc, M. N., & Scutaru, E. L. (2013). A semi-model of predictive factors for mixed infidelity. *Annals of All Cuza University. Psychology Series*, 22(2), 35-51. <https://www.researchgate>.
- Vossler, A. (2016). "Internet Infidelity 10 Years On A Critical Review of The Literature", *The Family Journal*, 24(4), 359-366. <https://doi.org/10.1177%2F106648071666319>.
- Valenzuela, S., Halpern, D., & Katz, J. E. (2014). Social network sites, marriage well-being, and divorce: Survey and state-level evidence from the United States. *Computers in Human Behavior*, 36, 94-101. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.03.034>.
- Wanjiru, V., Ireri, N., & Menecha, J. B. (2020). An investigation of the factors contributing to infidelity among married couples in selected mainstream churches in Kikuyu constituency, Kiambu County, Kenya. *Journal of Sociology, Psychology & Religious Studies*, 2(2), 1-8. <https://stratfordjournals.org/journals/index.php/Journal-of-Sociology-Psychology/article/view/629>.
- Yucedal, B. (2010). Victimization in cyberspace: An application of Routine Activity and Lifestyle Exposure theories (*Doctoral dissertation, Kent State University*). http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=kent1279290984.
- Yaghoobi Choobari, A., Kanani, M. A., & Yahyapoor, R. (2019). Survey of The relationship between lifestyle and the tendency to consensual divorce among the citizens of Rasht. *sociology of social institutions*, 6(14), 121-148. <https://doi.org/10.22080/ssi.2020.15867.1564>. [Persian]
- Zarei Mahmoodabadi, H., & Zarei, F. (2021). The Effect of Divorce Counseling Based on Gottmans Approach on the Self-Efficacy in Divorce Management of Couples Applying for Divorce. *Social Behavior Research & Health*, 2, 219-227. <https://doi.org/10.18502/sbrh.v2i2.283>. [Persian]
- Zeinali, A., & Akbari, H. (2016). Social factors affecting the tendency to extramarital affairs of married women, 4th National Conference on Counseling and Mental Health, *Quchan*, <https://civilica.com/doc/620830>. [Persian]
- Zapien, N. M. (2017). Decision science, risk perception, and infidelity. *SAGE Open*, 1(1), 1-9. <https://doi.org/10.1177%2F2158244016686810>.

